

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/1892

z dnia 10 września 2025 r.

zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zapobieganie powstawaniu wszelkiego rodzaju odpadów i gospodarowanie nimi to kluczowe narzędzia w dążeniu do ochrony środowiska i zdrowia ludzi w Unii. Państwa członkowskie starają się stale ulepszać swoje plany zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarowania nimi i dlatego niezwykle ważne jest rygorystyczne stosowanie hierarchii postępowania z odpadami określonej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ⁽³⁾ (zwanej dalej „hierarchią postępowania z odpadami”).
- (2) W ramach Europejskiego Zielonego Ładu, określonego w komunikacie Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r., oraz nowego Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy, określonego w komunikacie Komisji z dnia 11 marca 2020 r., wezwano do wzmocnienia i przyspieszenia działań na poziomie Unii i państw członkowskich w celu zapewnienia zrównoważenia środowiskowego i społecznego sektora włókienniczego i sektora spożywczego, ponieważ należą one do sektorów najbardziej zasobochłonnych, które powodują znaczące negatywne środowiskowe efekty zewnętrzne. W sektorach tych luka w finansowaniu i przepaść technologiczna, obok innych czynników, utrudniają postęp w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym i obniżaniu emisyjności. Wśród sektorów najbardziej zasobochłonnych sektor spożywczy i sektor włókienniczy zajmują odpowiednio miejsca pierwsze i czwarte i nie przestrzegają w pełni podstawowych unijnych zasad gospodarowania odpadami określonych w hierarchii postępowania z odpadami, która wymaga, aby priorytetowo traktować zapobieganie powstawaniu odpadów, a w następnej kolejności przygotowanie do ponownego użycia oraz recykling. Wyzwania te wymagają rozwiązań systemowych, opartych na podejściu opartym na cyklu życia, ze szczególnym naciskiem na produkty spożywcze i włókiennicze.
- (3) Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie Strategii UE na rzecz zrównoważonych wyrobów włókienniczych w obiegu zamkniętym (zwanej dalej „strategią”) potrzebne są głębokie zmiany w dominującym obecnie linearnym sposobie projektowania, produkcji, użytkowania i wyrzucania wyrobów włókienniczych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ograniczenia szybkiej mody. Zgodnie z przedstawioną w strategii wizją na 2030 r. konsumenci dłużej korzystają z wysokiej jakości wyrobów włókienniczych po przystępnej cenie. W strategii podkreślono, że ważnym jest obciążenie producentów odpowiedzialnością za odpady generowane przez ich wyroby, oraz odniesiono się do ustanowienia na poziomie Unii zharmonizowanych zasad dotyczących rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, obejmujących ekomodulację opłat. W strategii stwierdzono, że kluczowym celem tych zasad jest stworzenie gospodarki zbierania, sortowania, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia oraz recykling wyrobów włókienniczych, a także zachęcenie producentów, aby projektowali swoje wyroby z uwzględnieniem zasad obiegu zamkniętego. W tym celu strategia przewiduje, że znacząca część wkładów wnoszonych przez producentów do systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta zostanie przeznaczona na środki zapobiegania powstawaniu odpadów i na przygotowanie do ponownego użycia. W strategii potwierdzono również, że należy przyjąć wzmocnione i bardziej innowacyjne podejścia do zrównoważonego gospodarowania zasobami biologicznymi w celu zwiększenia obiegu zamkniętego i waloryzacji odpadów żywności oraz ponownego użycia wyrobów włókienniczych pochodzenia biologicznego.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2024/888, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/888/oj>.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2024 (Dz.U. C, C/2025/1033, 27.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1033/oj>) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 23 czerwca 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 9 września 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

- (4) Odpowiednie zbieranie wyrobów włókienniczych przyczyni się do zmniejszenia obecności odpadów z syntetycznych wyrobów włókienniczych w środowisku, w tym w ekosystemach lądowych i morskich, poprzez zapewnienie, aby wyroby włókiennicze były ponownie używane oraz poddawane recyklingowi, i ostatecznie otrzymywały drugie życie, wspierając tym samym gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- (5) Uwzględniając negatywne skutki powstawania odpadów żywności, państwa członkowskie zobowiązały się do podjęcia środków wspierających zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i ograniczenie ich powstawania zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ONZ, przyjętą w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności z zadaniem nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, które polega na zmniejszeniu o połowę globalnej ilości odpadów żywności na mieszkańca na poziomie sprzedaży detalicznej i na poziomie konsumenckim oraz zmniejszeniu strat żywności w łańcuchach produkcji i dostaw, w tym strat pozbiorczych, do 2030 r. Działania te mają na celu zapobieganie powstawaniu odpadów żywności i ograniczenie ich powstawania w produkcji podstawowej, przetwórstwie i wytwórstwie, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych.
- (6) W następstwie Konferencji w sprawie przyszłości Europy, która trwała od kwietnia 2021 r. do maja 2022 r., Komisja zobowiązała się do umożliwienia panelom obywatelskim obradowania i formułowania zaleceń przed przedstawieniem niektórych kluczowych wniosków. W tym kontekście w okresie od grudnia 2022 r. do lutego 2023 r. zwołany został europejski panel obywatelski w celu przygotowania listy zaleceń dotyczących sposobu zintensyfikowania działań na rzecz ograniczenia powstawania odpadów żywności w Unii. Ponieważ gospodarstwa domowe odpowiadają za ponad połowę odpadów żywności powstających w Unii, spostrzeżenia obywateli na temat zapobiegania powstawaniu tych odpadów są szczególnie istotne. W ostatecznych zaleceniach europejski panel obywatelski ds. marnowania żywności przedstawił trzy główne kierunki działań, a mianowicie: wzmacnianie współpracy w łańcuchu wartości żywności, zachęcanie do inicjatyw biznesowych dotyczących żywności oraz wspieranie zmiany zachowań konsumentów. Zalecenia panelu będą nadal uwzględniane w ogólnym programie prac Komisji dotyczącym zapobiegania powstawaniu odpadów żywności i mogłyby służyć jako wytyczne pomagające państwom członkowskim w osiągnięciu celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności.
- (7) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE⁽⁴⁾ zmieniono dyrektywę 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁵⁾, wyłączając z zakresu jej stosowania dwutlenek węgla wychwytywany i transportowany do celów geologicznego składowania oraz geologicznie składowany zgodnie z wymogami dyrektywy 2009/31/WE. Zmiana ta nie została jednak włączona do dyrektywy 2008/98/WE, którą uchylono dyrektywę 2006/12/WE. Dlatego w celu zapewnienia pewności prawa niniejsza dyrektywa zmieniająca włącza tę zmianę do dyrektywy 2008/98/WE.
- (8) Do dyrektywy 2008/98/WE należy włączyć definicje pojęć: „producent wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych”, „udostępnienie na rynku”, „platforma internetowa”, „dostawca usług realizacji zamówień”, „podmiot gospodarki społecznej”, „konsument”, „użytkownik końcowy”, „niesprzedany produkt konsumpcyjny” oraz „organizacja odpowiedzialności producenta”, związane z wdrażaniem rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, aby doprecyzować zakres tych pojęć i powiązanych obowiązków.
- (9) Pomimo rosnącej świadomości negatywnego oddziaływania i negatywnych konsekwencji powstawania odpadów żywności, zobowiązań politycznych podjętych na poziomie Unii i państw członkowskich oraz środków unijnych wdrożonych w następstwie komunikatu Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowanego „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” powstawanie odpadów żywności nie zmniejsza się w stopniu wystarczającym do poczynienia znaczących postępów w kierunku realizacji zadania nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Aby zapewnić znaczący wkład w realizację zadania nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, należy wzmocnić środki, które państwa członkowskie mają podejmować, tak aby podczas wykonywania niniejszej dyrektywy oraz innych odpowiednich środków służących ograniczeniu powstawania odpadów żywności mogły poczynić postępy w kierunku realizacji tego zadania. W związku z tym niniejsza dyrektywa określa obszary interwencji, w których państwa członkowskie, stosownie do sytuacji, powinny dostosować lub przyjąć środki w odniesieniu do każdego etapu łańcucha dostaw żywności.
- (10) W odniesieniu do zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, państwa członkowskie do pewnego stopnia opracowały materiały informacyjne oraz przeprowadziły kampanie skierowane do konsumentów i podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa spożywcze. Jednakże działania te koncentrowały się głównie na zwiększaniu świadomości, a nie na wspieraniu zmiany zachowań. Aby osiągnąć pełny potencjał w zakresie ograniczania powstawania odpadów żywności oraz zapewnić stałe postępy, należy opracować interwencje na rzecz zmiany zachowań, dostosowane do konkretnych sytuacji i potrzeb w państwach członkowskich oraz w pełni zintegrowane z krajowymi programami zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. Ważne jest również uwzględnienie zmian w sposobie odżywiania, regionalne rozwiązania oparte na obiegu zamkniętym, w tym partnerstwa publiczno-prywatne i zaangażowanie obywateli, a także dostosowanie do konkretnych potrzeb regionalnych, na przykład w przypadku regionów najbardziej oddalonych lub wysp.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów (Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/12/oj>).

- (11) W łańcuchach dostaw żywności w całej Unii nadal utrzymują się dysproporcje w sile przetargowej dostawców i nabywców produktów rolnych i spożywczych. Dotyczy to w szczególności produktów rolnych ze względu na to, że są to produkty w większym lub mniejszym stopniu łatwo psujące się. Państwa członkowskie powinny zatem podjąć wszelkie odpowiednie działania w celu zapewnienia, aby środki podejmowane z myślą o realizacji celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności określonych w niniejszej dyrektywie nie spowodowały zmniejszenia siły przetargowej dostawców produktów rolnych lub nie doprowadziły do częstszego stosowania względem tych dostawców nieuczciwych praktyk handlowych zakazanych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 ⁽⁶⁾.
- (12) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny oraz europejski mechanizm gotowości i reagowania na kryzysy związane z bezpieczeństwem żywnościowym uznały, że opakowania przyczyniają się do ograniczania powstawania odpadów żywności oraz zapewniania dostaw żywności i bezpieczeństwa żywnościowego. W tym kontekście państwa członkowskie powinny zatem popierać i promować rozwiązania technologiczne, które przyczyniają się do zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, takie jak opakowania aktywne, które mają wydłużać okres przechowywania lub utrzymać lub poprawić stan opakowanej żywności zwłaszcza podczas transportu i magazynowania, oraz przyjazne dla użytkownika narzędzia, które są zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 ⁽⁷⁾ – przyczyniając się tym samym do zapobiegania niepotrzebnemu wyrzucaniu żywności, która wciąż nadaje się do spożycia.
- (13) Z uwagi na ich potencjał w zakresie ograniczania powstawania odpadów żywności państwa członkowskie powinny wspierać rozwiązania innowacyjne i technologiczne, które rzetelnie wskazują długość okresu przechowywania środka spożywczego, zapewniają bezpieczeństwo żywności oraz – zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011 – dostarczają informacji, w tym o dacie minimalnej trwałości lub o terminie przydatności do spożycia, które są jasne i łatwe do zrozumienia dla konsumentów.
- (14) Aby osiągnąć wyniki w perspektywie krótkoterminowej oraz zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, konsumentom i organom publicznym niezbędną perspektywę długoterminową, należy wyznaczyć ilościowe cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie powinny osiągnąć do 2030 r.
- (15) Z uwagi na zobowiązanie Unii do zrealizowania założenia określonego w zadaniu nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, oczekuje się, że wyznaczenie celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie mają osiągnąć do 2030 r., będzie stanowić silny impuls polityczny do podjęcia działań oraz zapewnienia znaczącego wkładu w osiągnięcie celów globalnych. Jednakże ze względu na prawnie wiążący charakter takich celów, powinny one być proporcjonalne, możliwe do osiągnięcia i wykonalne oraz uwzględniać rolę różnych uczestników łańcucha dostaw żywności, w szczególności mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw, a także ich możliwości. Ustanowienie prawnie wiążących celów powinno zatem przebiegać stopniowo, przy czym należy zacząć od poziomu niższego niż poziom określony w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić spójną reakcję państw członkowskich i wymierne postępy w realizacji zadania nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (16) Ograniczenie powstawania odpadów żywności na każdym etapie łańcucha dostaw żywności ma znaczący pozytywny wpływ na środowisko. Ograniczenie powstawania odpadów żywności na etapie produkcji i etapie konsumpcji wymaga zastosowania odmiennych podejść i środków oraz zaangażowania innych grup zainteresowanych stron. W związku z tym należy określić jeden cel w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności w odniesieniu do przetwórstwa i wytwórstwa oraz drugi cel – w odniesieniu do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, dla restauracji i usług gastronomicznych oraz dla gospodarstw domowych.
- (17) W związku ze współzależnością między etapem dystrybucji a etapem konsumpcji w łańcuchu dostaw żywności, w szczególności w związku z wpływem praktyk sprzedaży detalicznej na zachowania konsumentów oraz powiązaniem między konsumpcją żywności w domu i poza domem, należy ustanowić jeden wspólny cel dla tych etapów łańcucha dostaw żywności. Ustanowienie oddzielnych celów dla każdego z tych etapów spowodowałoby niepotrzebną złożoność i ograniczyłoby elastyczność państw członkowskich w koncentrowaniu się na konkretnych obszarach ich zainteresowania. Aby uniknąć sytuacji, w której wspólny cel spowoduje nadmierne obciążenie po stronie niektórych podmiotów, przy ustalaniu środków służących osiągnięciu wspólnego celu państwa członkowskie powinny uwzględniać zasadę proporcjonalności.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj>).

- (18) Zmiany demograficzne znacząco wpływają na ilość spożywanej żywności i wytwarzanych odpadów żywności. Dlatego też wspólny cel w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, mający zastosowanie do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, restauracji i usług gastronomicznych oraz gospodarstw domowych, powinien być wyrażony jako procentowa zmiana poziomów odpadów żywności w przeliczeniu na mieszkańca, aby uwzględnić zmiany w liczbie ludności. W związku z tym, że turyści nie są wliczani do ogółu ludności, a państwa członkowskie mogłyby stanąć w obliczu wzrostu lub spadku turystyki w stosunku do okresu odniesienia stosowanego na potrzeby ustanowienia celu w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności wyrażonego w przeliczeniu na mieszkańca w odniesieniu do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, restauracji i usług gastronomicznych oraz gospodarstw domowych, z uwzględnieniem przepływów turystycznych, Komisja powinna przyjąć współczynnik korygujący, aby pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu tego celu w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności.
- (19) W roku 2020 państwa członkowskie po raz pierwszy dokonały pomiaru poziomów odpadów żywności z wykorzystaniem zharmonizowanej metody określonej w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597⁽⁸⁾. Jednakże z powodu środków ochronnych podejmowanych podczas pandemii COVID-19, danych z roku 2020 nie uznaje się za reprezentatywne dla odpadów żywności wytworzonych w niektórych państwach członkowskich. To samo może odnosić się do danych zebranych co roku w latach 2021, 2022 i 2023. Na potrzeby ustalenia celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności należy zatem stosować średnią roczną z lat 2021–2023 będących okresem odniesienia, a zarazem – jako alternatywę – zezwolić na wykorzystywanie danych z roku 2020. Państwom członkowskim, które są w stanie wykazać, że przeprowadziły pomiary poziomów odpadów żywności przed rokiem 2020 z zastosowaniem metod zgodnych z decyzją delegowaną (UE) 2019/1597, należy zezwolić na zastosowanie jako okresu odniesienia roku wcześniejszego niż rok 2020.
- (20) W celu zapewnienia, aby stopniowe podejście do osiągnięcia globalnego celu sprawdziło się, poziomy określone dla prawnie wiążących celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności powinny być poddawane przeglądowi i w stosownych przypadkach zmieniane, w celu uwzględnienia postępów poczynionych z czasem przez państwa członkowskie, a także wszelkich potencjalnych skutków zmian w poziomie produkcji w sektorze przetwórstwa i wytwórstwa żywności. Umożliwiłoby to ewentualną adaptację celów z myślą o zwiększeniu wkładu Unii i dalszemu zapewnianiu zgodności z zadaniem nr 12.3 w ramach celu ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, które ma zostać wykonane do 2030 r., oraz ukierunkowaniu dalszych postępów po tej dacie. Aby dodatkowo wesprzeć producentów pierwotnych w ich wysiłkach na rzecz ograniczania powstawania odpadów żywności i strat żywności, konieczne jest zajęcie się lukami w wiedzy z myślą o wskazaniu odpowiednich środków pomagających ograniczyć ich powstawanie
- (21) Aby zapewnić lepsze, bardziej terminowe i bardziej jednolite wdrażanie przepisów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, przewidzieć wszelkie niedociągnięcia we wdrażaniu oraz umożliwić państwom członkowskim podejmowanie działań przed upływem terminów osiągnięcia celów, należy rozszerzyć wprowadzony w 2018 r. system sprawozdań w ramach systemu wczesnego ostrzegania, aby objął on cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności.
- (22) Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), istotne jest, aby producenci, którzy po raz pierwszy udostępniają na rynku na terytorium państwa członkowskiego określone wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze ponosili odpowiedzialność za gospodarowanie nimi po zakończeniu ich przydatności do użycia, a także za przedłużenie ich okresu użytkowania w drodze udostępnienia używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych – ocenionych jako nadające się do ponownego użycia – na rynku w celu ich ponownego użycia. W celu wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” należy ustanowić obowiązki dotyczące gospodarowania wyrobami włókienniczymi, wyrobami zawierającymi materiały włókiennicze lub wyrobami obuwniczymi spoczywające na ich producentach, w tym na każdym wytwórcy, importerze lub dystrybutorze, który – niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE⁽⁹⁾ – po raz pierwszy udostępnia w ramach działalności zawodowej – pod swoją własną nazwą lub swoim własnym znakiem towarowym – te wyroby na rynku na terytorium państwa członkowskiego. Z zakresu producentów objętych rozszerzoną odpowiedzialnością producenta należy wykluczyć krawców działających na własny rachunek, wytwarzających wyroby na miarę, z uwagi na ich ograniczoną rolę na rynku wyrobów włókienniczych, a także producentów po raz pierwszy udostępniających na rynku używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze – ocenione jako nadające się do ponownego użycia – lub wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze pochodzące z takich używanych wyrobów lub z ich części lub pochodzące z odpadów z takich wyrobów lub z ich części, z myślą o wspieraniu ponownego użycia i przedłużenia okresu użytkowania tych wyrobów – w tym w drodze naprawy, renowacji, ulepszenia, regeneracji i upcyklingu, w ramach których zmienia się niektóre funkcje oryginalnego wyrobu – na terytorium Unii.

⁽⁸⁾ Decyzja delegowana Komisji (UE) 2019/1597 z dnia 3 maja 2019 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności (Dz.U. L 248 z 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

- (23) W kontekście niniejszej dyrektywy zmieniającej „używane wyroby włókiennicze” należy rozumieć jako selektywnie zbierane wyroby włókiennicze, które są wyrzucane przez użytkownika końcowego, niezależnie od tego, czy są one wyrzucane z zamiarem i możliwością ich ponownego użycia. Na tym etapie używane wyroby włókiennicze nie zostały poddane ocenie i może się okazać, że nadają się do ponownego użycia albo że są odpadami. Z tego powodu selektywnie zbierane używane wyroby włókiennicze powinny zostać uznane za odpady w momencie zbierania, chyba że zostały one bezpośrednio przekazane przez użytkowników końcowych i bezpośrednio oraz profesjonalnie ocenione w punkcie zbierania jako nadające się do ponownego użycia przez podmiot zajmujący się przygotowaniem do ponownego użycia lub podmioty gospodarki społecznej. „Używane wyroby włókiennicze ocenione jako nadające się do ponownego użycia” należy rozumieć jako wyroby włókiennicze, które po zebraniu, posortowaniu, przygotowaniu do ponownego użycia lub po przeprowadzeniu bezpośredniej profesjonalnej oceny w punkcie zbierania zostały ocenione jako nadające się do ponownego użycia. Używanych wyrobów włókienniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia nie powinno się uznawać za odpady z wyrobów włókienniczych.
- (24) Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 9 grudnia 2021 r. zatytułowanym „Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej” gospodarka społeczna obejmuje szereg podmiotów o różnych modelach biznesowych i organizacyjnych. Działają one w wielu różnych sektorach gospodarki. Trzy główne zasady gospodarki społecznej to: (i) prymat ludzi oraz celów społecznych lub środowiskowych nad zyskiem; (ii) reinwestowanie całości lub większości zysków i nadwyżek w celu osiągnięcia ich celów społecznych lub środowiskowych oraz prowadzenia działań w interesie ich członków, użytkowników lub ogółu społeczeństwa; oraz (iii) demokratyczne lub partycypacyjne sprawowanie rządów. W tym względzie podmioty gospodarki społecznej mogą mieć formę spółdzielni, towarzystw pomocy wzajemnej, stowarzyszeń – w tym organizacji charytatywnych – oraz fundacji i mogą obejmować organizacje religijne i kościelne. Wśród podmiotów gospodarki społecznej są także podmioty prawa prywatnego będące przedsiębiorstwami społecznymi zdefiniowanymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057⁽¹⁰⁾.
- (25) Istnieją duże rozbieżności co do sposobu wprowadzenia lub planowania wprowadzenia selektywnej zbiórki wyrobów włókienniczych, czy to w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta czy też innych podejść. Tam, gdzie brane są pod uwagę systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta, również występują znaczne rozbieżności, na przykład w odniesieniu do wyrobów objętych zakresem tych systemów oraz odpowiedzialności producentów, a także modeli zarządzania. W związku z tym przepisy dotyczące rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowione w dyrektywie 2008/98/WE powinny mieć zastosowanie do systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych. Należy je jednak uzupełnić o dalsze przepisy szczegółowe odpowiadające charakterystyce sektora włókienniczego, w szczególności uwzględniające duży odsetek małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) wśród producentów, rolę podmiotów gospodarki społecznej oraz znaczenie ponownego użycia w zwiększaniu zrównoważoności łańcucha wartości w sektorze włókienniczym. Przepisy te powinny również być bardziej szczegółowe i w większym stopniu zharmonizowane, aby uniknąć tworzenia rozdrobnionego rynku zbierania lub przetwarzania wyrobów włókienniczych, w tym ich recyklingu, który mógłby mieć negatywny wpływ na sektor, w szczególności na mikroprzedsiębiorstwa i MŚP, a także aby zapewnić wyraźne zachęty do projektowania zrównoważonych wyrobów włókienniczych i prowadzenia zrównoważonych działań z zakresu polityki w tym obszarze oraz ułatwić funkcjonowanie rynków surowców wtórnych. W tym kontekście zachęca się państwa członkowskie do rozważenia zatwierdzenia wielu organizacji odpowiedzialności producenta, ponieważ konkurencja między takimi organizacjami odpowiedzialności producenta może prowadzić do większych korzyści dla konsumentów, zwiększenia innowacyjności, obniżenia kosztów, poprawy selektywnej zbiórki wyrobów włókienniczych oraz większych możliwości wyboru dla producentów, którzy chcą zawrzeć umowę z takimi organizacjami.
- (26) Według Europejskiej Agencji Środowiska do produkcji nowej odzieży w obiegu zamkniętym obecnie wykorzystuje się mniej niż 1 % wszystkich odpadów odzieżowych. Ponadto większość wyrobów włókienniczych nie jest projektowana z uwzględnieniem zasad obiegu zamkniętego, a 78 % wszystkich wyrobów włókienniczych wymaga rozłożenia na części składowe przed recyklingiem typu wyrób włókienniczy na wyrób włókienniczy. Aby wspierać i stymulować rozwój technologiczny i infrastrukturalny, a także propagować ekoprojekt wyrobów włókienniczych, należy promować inwestycje w wyroby włókiennicze w obiegu zamkniętym z myślą o zapobieganiu powstawaniu odpadów, a także zbieraniu, sortowaniu, ponownym użyciu i lokalnym ponownym użyciu oraz recyklingu wyrobów włókienniczych i ich recyklingu typu włókna na włókna. Całkowitą ilość wytwarzanych odpadów z wyrobów włókienniczych, obejmujących odzież i obuwie, wyroby włókiennicze używane w gospodarstwach domowych i techniczne wyroby włókiennicze oraz odpady przemysłowe i przedkonsumenckie, szacuje się na 12,6 mln ton. Obejmuje to frakcje wyrzucane jako odpady podczas produkcji wyrobów włókienniczych, na etapie sprzedaży detalicznej oraz przez gospodarstwa domowe i podmioty komercyjne.
- (27) Państwa członkowskie powinny wymagać, aby organizacje odpowiedzialności producenta zapewniały poufność danych będących w ich posiadaniu w odniesieniu do informacji zastrzeżonych lub informacji, które można bezpośrednio przypisać poszczególnym producentom lub ich upoważnionym przedstawicielom. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹¹⁾ ta poufność musi zostać zachowana przez cały proces przetwarzania, przechowywania i zgłaszania danych przy zastosowaniu rygorystycznych środków bezpieczeństwa i norm ochrony danych, które wprowadzono w celu zapobiegania nieuprawnionemu dostępowi do danych lub potencjalnym naruszeniom ochrony danych.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (28) Wyroby włókiennicze używane w gospodarstwach domowych, odzież i dodatki odzieżowe stanowią największą część wyrobów włókienniczych podlegających konsumpcji w Unii i w największym stopniu przyczyniają się do nie zrównoważonych wzorców nadmiernej produkcji i nadmiernej konsumpcji. Wyroby włókiennicze i odzież używane w gospodarstwach domowych są również przedmiotem wszystkich istniejących systemów selektywnej zbiórki w państwach członkowskich, wraz z inną odzieżą pokonsumencką, innymi pokonsumenckimi dodatkami odzieżowymi oraz innym pokonsumenckim obuwiem, które nie składają się głównie z materiału włókienniczego. Zakres ustanowionego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta powinien zatem obejmować wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze przeznaczone do użytku w gospodarstwach domowych lub innego wykorzystania, w przypadku gdy takie wyroby wymienione w załączniku IVc są podobne pod względem charakteru i składu do wyrobów przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych. Inne wykorzystanie – w przypadku gdy wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc są podobne pod względem charakteru i składu do wyrobów przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych – powinno obejmować użytek zawodowy, chyba że obowiązek wprowadzenia specjalnych systemów selektywnej zbiórki i następujące potem operacje przetwarzania odpadów pochodzących z takich wyrobów przeznaczonych do użytku zawodowego zostało już przewidziane w niniejszej dyrektywie zmieniającej w przepisach innych niż przepisy znajdujące się w artykułach dotyczących rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i gospodarowania odpadami z wyrobów włókienniczych, lub w innych odpowiednich przepisach unijnych i krajowych. Wyroby przeznaczone do użytku zawodowego, w tym wojskowego, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia i higieny lub mogą budzić zastrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa, powinny zostać wyłączone z systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta ustanowionych z myślą o wyrobach włókienniczych, wyrobach zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobach obuwniczych wymienionych w załączniku IVc. W celu zapewnienia pewności prawa dla producentów w odniesieniu do wyrobów objętych rozszerzoną odpowiedzialnością producenta wyroby objęte jej zakresem powinny być identyfikowane przez odniesienie do kodów Nomenklatury scalonej (CN) zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87⁽¹²⁾.
- (29) Zgodnie z wytycznymi politycznymi na następną kadencję Komisji Europejskiej (2024–2029) Komisja będzie pracować nad nowym aktem w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym w celu wspierania tworzenia popytu rynkowego na surowce wtórne oraz jednolitego rynku odpadów, zwłaszcza w odniesieniu do surowców krytycznych. W tym kontekście oczekuje się, że przepisy unijne dotyczące odpadów zostaną zaktualizowane, a Komisja oceni potrzebę zmiany art. 8, 8a i 10 dyrektywy 2008/98/WE z myślą o wprowadzeniu rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do innych strumieni odpadów, takich jak materace i dywany, a także z myślą o dalszej harmonizacji procesów odzysku oraz wymogów z zakresu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, w tym dotyczących rejestrów producentów.
- (30) Sektor włókienniczy jest zasobochłonny. Jeżeli chodzi o produkcję surowców i wyrobów włókienniczych, większość presji i oddziaływań związanych z konsumpcją odzieży, obuwia i wyrobów włókienniczych używanych w gospodarstwach domowych w Unii zachodzi w państwach trzecich. W szczególności 73 % konsumowanej w Europie odzieży i wyrobów włókienniczych używanych w gospodarstwach domowych pochodzi z importu. Jednakże takie presje i oddziaływania mają również wpływ na Unię ze względu na ich globalny wpływ na klimat i środowisko. Zapobieganie powstawaniu odpadów z wyrobów włókienniczych, przygotowanie ich do ponownego użycia oraz ich recykling mogą zatem przyczynić się do ograniczania globalnego śladu środowiskowego sektora, w tym również w Unii. Ponadto obecne nieefektywne pod względem zasobów gospodarowanie odpadami z wyrobów włókienniczych nie jest zgodne z hierarchią postępowania z odpadami oraz prowadzi do szkód dla środowiska zarówno w Unii, jak i w państwach trzecich, w tym poprzez emisje gazów cieplarnianych pochodzące ze spalania i składowania odpadów.
- (31) Celem rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia w Unii, stworzenie gospodarki zbierania, sortowania, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu – w szczególności recyklingu typu włókna na włókna – a także zapewnienie zachęt dla producentów, aby zapewniali projektowanie swoich wyrobów w sposób uwzględniający zasady obiegu zamkniętego. W celu zapewnienia, aby obowiązki w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta nie miały zastosowania z mocą wsteczną i były zgodne z zasadą pewności prawa, producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych powinni finansować koszty zbierania, sortowania do celów ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu, a także recyklingu i innego przetwarzania zebranych używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, a także odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych – w tym niesprzedanych produktów konsumpcyjnych uznanych za odpady – które zostały dostarczone na terytorium państw członkowskich od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej. Producenci ci powinni również finansować koszty: przeprowadzania badań składu zebranych zmieszanych odpadów komunalnych; dostarczania użytkownikom końcowym informacji na temat wpływu wyrobów włókienniczych i zrównoważonego gospodarowania nimi; sprawozdawczości dotyczącej selektywnej zbiórki, ponownego użycia i innego przetwarzania; technologii sortowania i recyklingu; oraz wspierania badań i rozwoju w dziedzinie ekoprojektu wyrobów włókienniczych, które nie zawierają substancji wzbudzających obawy.
- (32) W związku z tym, że wkłady finansowe, które mają być wpłacane przez producenta, powinny pokrywać koszty gospodarowania odpadami z wyrobów, które ten producent udostępnia na rynku unijnym, państwa członkowskie powinny zapewniać, aby nie dochodziło do sytuacji, w której wpłacanie takich wkładów odbywa się w więcej niż jednym państwie członkowskim w przypadku, gdy wyroby znajdują się w obrocie w Unii. Producent powinien zatem pokrywać wkłady z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów, które udostępnił na rynku danego państwa członkowskiego w przypadku, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że takie wyroby staną się odpadami; wyjątkiem są wyroby, które opuściły terytorium tego państwa członkowskiego, zanim zostały one sprzedane użytkownikom końcowym lub zanim stały się odpadami.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

- (33) Zgodnie z art. 193 TFUE środki ochronne przyjęte na podstawie art. 192 TFUE nie uniemożliwiają żadnemu państwu członkowskiemu utrzymania lub wprowadzenia bardziej rygorystycznych środków ochronnych na warunkach określonych w Traktatach i w orzecznictwie. Na przykład państwo członkowskie będzie mogło utrzymać system rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do odpadów z wyrobów włókienniczych względem mikroprzedsiębiorstw, który to system już obowiązuje w momencie wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej.
- (34) Producenci powinni być odpowiedzialni za wprowadzenie systemów zbiórki wszystkich używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz za zapewnienie, aby były one następnie poddawane sortowaniu do celów ponownego użycia, przygotowaniu do ponownego użycia oraz recyklingowi w celu zmaksymalizowania dostępności używanej odzieży i obuwia oraz zmniejszenia ilości wyrobów włókienniczych, które trzeba będzie poddać rodzajom przetwarzania znajdującym się niżej w hierarchii postępowania z odpadami. Zapewnienie, aby wyroby włókiennicze mogły być i były dłużej używane oraz ponownie używane, jest najskuteczniejszym sposobem znaczącego zmniejszenia ich wpływu na klimat i środowisko. Powinno to również umożliwić stosowanie zrównoważonych modeli biznesowych o obiegu zamkniętym – takich jak ponowne użycie, wypożyczanie i naprawa, usługi odbioru i handel detaliczny towarami używanymi – w celu tworzenia nowych ekologicznych miejsc pracy wysokiej jakości oraz umożliwienia obywatelom oszczędzania kosztów. Obciążenie producentów odpowiedzialnością za odpady generowane przez ich wyroby ma zasadnicze znaczenie dla oddzielenia wytwarzania odpadów z wyrobów włókienniczych od wzrostu w sektorze. Producenci powinni być również odpowiedzialni za recykling, a w szczególności za priorytetowe traktowanie zwiększenia skali recyklingu typu włókna na włókna, oraz inne procesy odzysku, a także unieszkodliwianie.
- (35) Producenci oraz organizacje odpowiedzialności producenta powinni finansować zwiększanie skali recyklingu wyrobów włókienniczych, w szczególności recyklingu typu włókna na włókna, tym samym umożliwiając recykling szerszej gamy materiałów i tworząc źródło surowców do produkcji wyrobów włókienniczych w Unii. Ważne jest również, aby producenci wspierali finansowo badania naukowe i innowacje w zakresie rozwoju technologicznego rozwiązań do automatycznego sortowania i sortowania ze względu na skład, które umożliwiają oddzielanie i recykling materiałów mieszanych oraz dekontaminację odpadów, aby umożliwić powstawanie wysokiej jakości rozwiązań w zakresie recyklingu typu włókna na włókna oraz wykorzystywanie włókien pochodzących z recyklingu. Aby ułatwić przestrzeganie niniejszej dyrektywy zmieniającej, państwa członkowskie mają zapewnić podmiotom gospodarczym z sektora włókienniczego, zwłaszcza MŚP, dostęp do informacji i pomocy, które powinny mieć formę wskazówek, wsparcia finansowego, dostępu do finansowania, specjalistycznych materiałów szkoleniowych dla kadry zarządzającej i pracowników lub pomocy organizacyjnej i technicznej. Jeżeli takie informacje i pomoc są finansowane z zasobów państwowych, w tym gdy są w całości finansowane z wkładów nałożonych przez organ publiczny i pobieranych od odnośnych przedsiębiorstw, mogą one stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W takich przypadkach państwa członkowskie mają zapewnić zgodność z zasadami pomocy państwa. Mobilizacja inwestycji prywatnych i publicznych w tworzenie obiegu zamkniętego i zmniejszanie emisyjności sektora włókienniczego jest również przedmiotem szeregu unijnych programów finansowania i planów działania, takich jak instrument „Hubs for Circularity” oraz specjalne zaproszenia do składania wniosków w ramach programu „Horyzont Europa”. Konieczne jest również poddanie dalszej ocenie wykonalności wyznaczenia unijnych celów w zakresie recyklingu wyrobów włókienniczych, aby wspierać i stymulować rozwój technologiczny oraz inwestycje w infrastrukturę recyklingu oraz starania na rzecz propagowania ekoprojektu na potrzeby recyklingu.
- (36) Używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze, a także odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych należy zbierać oddzielnie od innych strumieni odpadów, takich jak metale, papier i tekstura, szkło, tworzywa sztuczne, drewno i bioodpady, aby zachować możliwość ich ponownego użycia i potencjał recyklingu wysokiej jakości. Z uwagi na wpływ na środowisko i straty materiałów wynikające z tego, że używane wyroby włókiennicze i odpady z wyrobów włókienniczych nie są zbierane selektywnie, a w konsekwencji nie są przetwarzane w sposób przyjazny dla środowiska, sieć zbierania używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych powinna obejmować całe terytorium państw członkowskich, w tym regiony najbardziej oddalone, znajdując się blisko użytkownika końcowego oraz nie powinna być ukierunkowana wyłącznie na obszary oraz wyroby, w przypadku których zbieranie jest zyskowne. Sieć zbierania należy zorganizować we współpracy z innymi podmiotami działającymi w sektorach gospodarowania odpadami i ponownego użycia, takimi jak gminy i podmioty gospodarki społecznej. Ze względu na znaczące korzyści dla środowiska i klimatu związane z ponownym użyciem pierwszorzędnym celem sieci zbierania powinno być zbieranie wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych nadających się do ponownego użycia, a drugorzędnym celem – zbieranie wyrobów nadających się do recyklingu. Trwały wzrost selektywnej zbiórki przełożyłby się na poprawę wydajności ponownego użycia i wysokiej jakości recykling w łańcuchach dostaw wyrobów włókienniczych, zwiększenie wykorzystania wysokiej jakości surowców wtórnych oraz wsparcie planowania inwestycji w infrastrukturę sortowania i przetwarzania wyrobów włókienniczych. Aby zweryfikować i poprawić skuteczność sieci zbierania i kampanii informacyjnych, należy prowadzić regularne badania składu, co najmniej na poziomie NUTS 2, zebranych zmieszanych odpadów komunalnych w celu określenia ilości odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych zawartych w odpadach komunalnych. Ponadto co roku organizacje odpowiedzialności producenta powinny udostępniać publicznie informacje na temat wydajności systemów selektywnej zbiórki oraz na temat masy selektywnie zebranych wyrobów, wykazując trwały wzrost tej zbiórki.

- (37) W związku z kluczową rolą podmiotów gospodarki społecznej w istniejących systemach zbiórki wyrobów włókienniczych oraz ich potencjałem w zakresie tworzenia lokalnych, zrównoważonych, partycypacyjnych i sprzyjających włączeniu społecznemu modeli biznesowych oraz wysokiej jakości miejsc pracy w Unii, zgodnie z celami komunikatu Komisji z dnia 9 grudnia 2021 r. zatytułowanego „Budowanie gospodarki służącej ludziom: plan działania na rzecz gospodarki społecznej”, wprowadzenie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta powinno utrzymać i wspierać działalność podmiotów gospodarki społecznej zaangażowanych w gospodarowanie używanymi wyrobami włókienniczymi. Podmioty te należy zatem traktować w ramach systemów selektywnej zbiórki jako partnerów wspierających zwiększanie skali ponownego użycia i naprawy oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy dla wszystkich, a w szczególności dla grup znajdujących się w trudnej sytuacji. Wymogi dotyczące sortowania powinny również mieć zastosowanie do zbieranych przez podmioty gospodarki społecznej używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych. W tym względzie podmioty gospodarki społecznej powinny także, poprzez minimalne obowiązki sprawozdawcze, przekazywać właściwemu organowi informacje dotyczące zbierania przez nie wyrobów włókienniczych, a następnie gospodarowania takimi zebranymi wyrobami. Państwa członkowskie powinny móc zwolnić, częściowo lub całkowicie, podmioty gospodarki społecznej z takich obowiązków sprawozdawczych, w przypadku gdy ich wypełnienie skutkowałoby nieproporcjonalnym obciążeniem administracyjnym dla takich podmiotów.
- (38) Producenci oraz organizacje odpowiedzialności producenta powinni być aktywnie zaangażowani w przekazywanie użytkownikom końcowym, a w szczególności konsumentom, informacji, że używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze oraz odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych należy zbierać selektywnie, że dostępne są systemy zbiórki oraz że użytkownicy końcowi odgrywają ważną rolę w zapobieganiu powstawaniu odpadów i zapewnianiu optymalnego pod względem środowiskowym gospodarowania odpadami z wyrobów włókienniczych. Powinny to być między innymi informacje o dostępności rozwiązań w zakresie ponownego użycia wyrobów włókienniczych i obuwia, a także o korzyściach dla środowiska wynikających ze zrównoważonej konsumpcji oraz o wpływie przemysłu tekstylnego-odzieżowego na środowisko, zdrowie i społeczeństwo. Użytkowników końcowych należy również informować o znaczeniu dokonywania świadomych, odpowiedzialnych i zrównoważonych wyborów w zakresie konsumpcji wyrobów włókienniczych oraz zapewniania optymalnego pod względem środowiskowym gospodarowania odpadami z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych. Te wymogi informacyjne mają zastosowanie w uzupełnieniu wymogów dotyczących przekazywania użytkownikom końcowym informacji w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, określonych w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1007/2011⁽¹³⁾ oraz (UE) 2024/1781⁽¹⁴⁾. Do celów udostępniania informacji wszystkim użytkownikom końcowym należy wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne. Informacje należy przekazywać za pomocą konwencjonalnych sposobów, takich jak plakaty, zarówno w pomieszczeniach, jak i na zewnątrz, oraz kampanie w mediach społecznościowych, a także za pomocą sposobów bardziej innowacyjnych, takich jak elektroniczny dostęp do stron internetowych przez kody QR.
- (39) W celu zwiększenia obiegu zamkniętego i zrównoważenia środowiskowego wyrobów włókienniczych oraz z myślą o zmniejszeniu negatywnego wpływu na klimat i środowisko rozporządzenie (UE) 2024/1781 przewiduje opracowanie wiążących wymogów ekoprojektu dla wyrobów włókienniczych i wyrobów obuwniczych, które to wymogi, w zależności od tego, co ocena skutków wskaże jako korzystne z punktu widzenia zwiększenia zrównoważenia środowiskowego wyrobów włókienniczych, będą regulować kwestie trwałości, możliwości ponownego użycia, możliwości naprawy i zdolności do recyklingu typu włókna na włókna wyrobów włókienniczych oraz obowiązkowej zawartości włókien pochodzących z recyklingu w wyrobach włókienniczych. Rozporządzenie (UE) 2024/1781 reguluje również obecność substancji wzbudzających obawy, aby umożliwić ich minimalizację i śledzenie z myślą o ograniczeniu wytwarzania odpadów i poprawy jakości recyklingu, a także zapobiegania uwalnianiu włókien syntetycznych do środowiska i ograniczeniu ilości włókien syntetycznych uwalnianych do środowiska, aby w znaczącym stopniu ograniczyć uwalnianie mikrodrobin plastiku. Ponadto modulacja opłat z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta jest skutecznym instrumentem ekonomicznym zachęcającym do bardziej zrównoważonego projektowania wyrobów włókienniczych, co z kolei będzie prowadzić do lepszego projektowania, które jest zgodne z zasadami obiegu zamkniętego. Aby zapewnić silną zachętę w odniesieniu do ekoprojektu, przy jednoczesnym uwzględnieniu celów rynku wewnętrznego i składu sektora włókienniczego, w którym przeważają MSP, konieczne jest zharmonizowanie kryteriów modulacji opłat z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta na podstawie najistotniejszych parametrów ekoprojektu, aby umożliwić przetwarzanie wyrobów włókienniczych zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Modulacja tych opłat zgodnie z kryteriami ekoprojektu powinna opierać się na wymogach ekoprojektu oraz metodach ich pomiaru przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1781 w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i wyrobów obuwniczych lub, tylko w przypadku gdy zostały przyjęte, zgodnie z innymi przepisami prawa unijnego ustanawiającymi zharmonizowane kryteria zrównoważoności i metody pomiaru w odniesieniu do wyrobów włókienniczych i wyrobów obuwniczych. Należy upoważnić Komisję do przyjęcia zharmonizowanych przepisów dotyczących modulacji opłat, aby zapewnić dostosowanie kryteriów modulacji opłat do tych wymogów dotyczących wyrobów.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1007/2011 z dnia 27 września 2011 r. w sprawie nazewnictwa włókien tekstylnych oraz etykietowania i oznakowywania składu surowcowego wyrobów włókienniczych, a także uchylenia dyrektywy Rady 73/44/EWG oraz dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 96/73/WE i 2008/121/WE (Dz.U. L 272 z 18.10.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1007/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE (Dz.U. L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).

- (40) Praktyki przemysłowe i handlowe, takie jak ultraszybka i szybka moda, mają wpływ na długość używania danego wyrobu oraz na prawdopodobieństwo, że dany wyrób stanie się odpadem z przyczyn niezwiązanych z jego projektem, i często wynikają z segmentacji rynku. Takie praktyki mogą prowadzić do tego, że wyroby będą przedwcześnie wyrzucane, zanim nastąpi koniec potencjalnego okresu ich użytkowania, czego skutkiem będzie nadmierna konsumpcja wyrobów włókienniczych i w efekcie powstawanie nadmiernej ilości odpadów z wyrobów włókienniczych. Aby lepiej zidentyfikować te praktyki oraz umożliwić ekomodulację opłat z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, państwa członkowskie mogłyby rozważyć kryteria, takie jak różnorodność asortymentu wyrobów rozumiana jako liczba pozycji asortymentowych oferowanych przez producenta do sprzedaży, z określonymi progami w podziale na segmenty rynku, lub częstotliwość ofert rozumiana jako liczba pozycji asortymentowych w podziale na segment rynku oferowanych przez producenta do sprzedaży w danym okresie, lub zachęty do naprawy rozumiane jako prawdopodobieństwo, że dany wyrób zostanie naprawiony, obliczane na podstawie stosunku całkowitego kosztu naprawy do pierwotnej ceny wyrobu, lub zapewnienie przez producenta usługi naprawy.
- (41) Podczas określania wkładu finansowego wymaganego od mikroprzedsiębiorstw z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę kryteria takie jak ilość udostępnionych na rynku wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, aby zapewnić proporcjonalne podejście, oraz powinny zminimalizować obowiązki sprawozdawcze.
- (42) Aby monitorować, czy producenci spełniają swoje obowiązki finansowe i organizacyjne związane z gospodarowaniem używanymi wyrobami włókienniczymi, wyrobami zawierającymi materiały włókiennicze oraz wyrobami obuwniczymi oraz odpadami z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które po raz pierwszy udostępniają oni na rynku na terytorium państwa członkowskiego, każde państwo członkowskie powinno ustanowić i prowadzić rejestr producentów, a producenci powinni mieć obowiązek zarejestrowania się w nim. Aby ułatwić tę rejestrację, należy w całej Unii w jak największym stopniu zharmonizować wymogi dotyczące rejestracji oraz format rejestracji, w szczególności w przypadku gdy producenci udostępniają wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze po raz pierwszy na rynku w różnych państwach członkowskich. Informacje zawarte w rejestrze powinny być dostępne dla podmiotów, które odgrywają rolę w weryfikacji wypełniania obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta i ich egzekwowaniu.
- (43) Ponieważ MŚP stanowią 99 % sektora włókienniczego, przy wdrażaniu systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych należy dążyć do zmniejszenia w możliwie największym stopniu obciążeń administracyjnych. Obowiązki w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta powinny być zatem wypełniane wspólnie poprzez organizacje odpowiedzialności producenta przejmujące odpowiedzialność w imieniu producentów, w tym poprzez organizacje odpowiedzialności producenta ustanowione i zarządzane przez dane państwo członkowskie. Organizacje odpowiedzialności producenta powinny podlegać zatwierdzeniu przez państwa członkowskie oraz powinny dokumentować między innymi to, że posiadają niezbędne zasoby finansowe na pokrycie kosztów wypełniania obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W przypadku organizacji odpowiedzialności producenta zarządzanych przez państwo – w związku z tym, że w ich przypadku nie ma pełnomocnictwa ze strony reprezentowanego producenta – nie należy stosować wymogów dotyczących takiego pełnomocnictwa przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
- (44) Zgodnie z art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065⁽¹⁵⁾ dostawcy platform internetowych, którzy umożliwiają konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami, są zobowiązani – przed umożliwieniem producentowi korzystania z usług takich platform – uzyskać od tego przedsiębiorcy określone informacje identyfikacyjne oraz własne poświadczenie przedsiębiorcy, w którym zobowiązuje się on do oferowania wyłącznie produktów lub usług zgodnych z mającymi zastosowanie przepisami prawa unijnego. Do celów niniejszej dyrektywy producenci oferujący wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze udostępniane po raz pierwszy na rynku konsumentom znajdującym się w Unii powinni być uznawani za przedsiębiorców w rozumieniu art. 30 rozporządzenia (UE) 2022/2065.
- (45) W celu zapewnienia skutecznego egzekwowania obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta rejestracja w rejestrze producentów wyrobów włókienniczych utworzonym na podstawie niniejszej dyrektywy powinna być uznawana za odpowiednie informacje do celów art. 30 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2022/2065. Ponadto własne poświadczenie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lit. e) tego rozporządzenia, powinno obejmować zobowiązanie się producenta do oferowania wyłącznie wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych, do których mają zastosowanie wymogi z zakresu rozszerzonej odpowiedzialności producenta określone w niniejszej dyrektywie. Spełnienia wymogów określonych w art. 30 ust. 1 lit. d) i e) rozporządzenia (UE) 2022/2065 nie należy traktować jako ogólnego obowiązku w zakresie monitorowania informacji, które są przekazywane lub przechowywane przez dostawców platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie umów na odległość z producentami, ani obowiązku aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność. Przepisy dotyczące egzekwowania określone w rozdziale IV rozporządzenia (UE) 2022/2065 mają zastosowanie do dostawców takich platform w odniesieniu do tych wymogów.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

- (46) Niepożądane sytuacje uchylania się od obowiązków mogą wystąpić również w odniesieniu do dostawców usług realizacji zamówień. Niniejsza dyrektywa wprowadza przepisy służące zapobieganiu takim niepożądanym sytuacjom poprzez stosowanie podejścia podobnego do tego, które przyjęto w rozporządzeniu (UE) 2022/2065 w odniesieniu do dostawców platform internetowych.
- (47) Szybko rozwijający się rynek handlu elektronicznego stwarza liczne szanse, ale stanowi też istotne wyzwanie, zwłaszcza pod kątem ochrony środowiska. Rozporządzenie (UE) 2022/2065 zakazuje nakładania na dostawców usług pośrednich ogólnych obowiązków w zakresie monitorowania, określając jednocześnie jasne zadania i obowiązki w zakresie należytej staranności, które spoczywają na dostawcach platform internetowych, w celu zwalczania nielegalnych treści dostępnych w ich usługach. W szczególności na podstawie sekcji 4 rozdziału III tego rozporządzenia dostawcy platform internetowych, którzy umożliwiają konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów zawieranych na odległość, mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności, jeżeli nie wywiążą się ze swoich szczególnych obowiązków jako pośrednicy w sprzedaży towarów w internecie. Nadzorowanie i monitorowanie wywiązywania się z obowiązków określonych w tym rozporządzeniu ma pomagać w egzekwowaniu dyrektywy 2008/98/WE oraz zapewniania jej przestrzegania w szczególności poprzez zapewnianie, aby odpowiednie informacje, które te platformy internetowe otrzymują od przedsiębiorców, były prawidłowe, kompletne, aktualne i dostępne na interfejsach internetowych tych platform. Komisja oraz właściwe organy krajowe powinny wykonywać swoje odpowiednie uprawnienia w zakresie monitorowania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/2065 i dyrektywą 2008/98/WE, stosownie do przypadku, a także – w razie potrzeby – powinny działać w ścisłej współpracy w celu zapewnienia wywiązywania się z obowiązków przez dostawców platform internetowych.
- (48) W celu zapewnienia przetwarzania wyrobów włókienniczych zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami organizacje odpowiedzialności producenta powinny zapewniać, aby wszystkie selektywnie zebrane wyroby włókiennicze i obuwnicze były poddawane operacjom sortowania, w wyniku których wyodrębnia się artykuły nadające się do ponownego użycia i spełniające potrzeby rynków używanych wyrobów włókienniczych oraz rynków surowców do recyklingu w Unii i na świecie. Z uwagi na większe korzyści dla środowiska związane z przedłużeniem okresu użytkowania wyrobów włókienniczych głównym celem operacji sortowania powinno być ponowne użycie, następnie zaś, w przypadku gdy na podstawie profesjonalnej oceny stwierdzono, że wyroby nie nadają się do ponownego użycia, należy je poddać sortowaniu do celów recyklingu. Te wymogi dotyczące sortowania powinny zostać priorytetowo opracowane przez Komisję w ramach zharmonizowanych unijnych kryteriów utraty statusu odpadu dotyczących używanych wyrobów włókienniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia oraz wyrobów włókienniczych pochodzących z recyklingu, w tym w zakresie wstępnego sortowania, które może mieć miejsce w punkcie zbierania. Takie zharmonizowane kryteria powinny przyczynić się do zapewnienia jednorodności i wysokiej jakości w ramach zbieranych frakcji, a także w ramach transgranicznych przepływów materiałów do celów sortowania, procesów odzysku odpadów i pozyskiwania surowców wtórnych, co z kolei powinno ułatwić rozbudowę łańcuchów wartości ponownego użycia oraz recyklingu. Używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze, które zostały bezpośrednio przekazane przez użytkowników końcowych i bezpośrednio profesjonalnie ocenione w punkcie zbierania jako nadające się do ponownego użycia przez podmioty zajmujące się przygotowaniem do ponownego użycia lub podmioty gospodarki społecznej, nie powinny być uznawane za odpady. Ponieważ użytkownik końcowy nie jest przeszkolony w zakresie rozróżniania artykułów nadających się do ponownego użycia od artykułów zdalnych do recyklingu, konieczna jest profesjonalna ocena. Profesjonalna ocena oznacza, że ostateczna decyzja o sklasyfikowaniu używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych jako nadających się do ponownego użycia nie jest pozostawiana użytkownikowi końcowemu, lecz osobom, które odbierają używane wyroby w punkcie zbierania i które otrzymały przeszkolenie lub wytyczne w celu zapewnienia odpowiedniej oceny. W przypadku gdy ponowne użycie, przygotowanie do ponownego użycia lub recykling nie są technicznie możliwe, należy nadal stosować hierarchię postępowania z odpadami, unikając w miarę możliwości składowania, w szczególności biodegradowalnych wyrobów włókienniczych, które są źródłem emisji metanu, oraz stosować odzysk energii w przypadku spalania.
- (49) Na podstawie trwających prac Wspólnego Centrum Badawczego Komisja opracuje i zaproponuje akt wykonawczy w celu określenia kryteriów utraty statusu odpadów dotyczących wyrobów włókienniczych. Kryteria te powinny obejmować kryteria dotyczące wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia oraz wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych pochodzących z recyklingu.
- (50) Wywóz używanych wyrobów włókienniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia oraz odpadów z wyrobów włókienniczych do miejsc znajdujących się poza Unią stale rośnie, a zarazem stanowi największą część rynku ponownego użycia pokonsumenckich wyrobów włókienniczych wytwarzanych w Unii. W związku z oczekiwanym znaczącym wzrostem ilości zbieranych odpadów z wyrobów włókienniczych po wprowadzeniu najpóźniej w 2025 r. selektywnej zbiórki należy – w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska – wzmożnić starania na rzecz zwalczania nielegalnego przemieszczania odpadów do państw trzecich pod pretekstem, że są to materiały niebędące odpadami. W oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1157⁽¹⁶⁾ oraz mając na uwadze cel, jakim jest zapewnienie zrównoważonego gospodarowania

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1157 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie przemieszczania odpadów, zmiany rozporządzeń (UE) nr 1257/2013 i (UE) 2020/1056 oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj>).

pokonsumenckimi wyrobami włókienniczymi i zwalczanie nielegalnego przemieszczania odpadów, należy przewidzieć, że wszystkie selektywnie zebrane używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze przed ich przemieszczeniem mają być poddawane operacji sortowania. Należy ponadto przewidzieć, że wszystkie selektywnie zebrane używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze uznaje się za odpady i podlegają one unijnym przepisom dotyczącym odpadów, w tym unijnym przepisom dotyczącym przemieszczania odpadów, dopóki nie zostaną poddane operacji sortowania przez podmiot przeszkolony w sortowaniu do celów ponownego użycia oraz recyklingu, który może sklasyfikować te odpady jako nadające się do ponownego użycia. Sortowanie należy przeprowadzać zgodnie ze zharmonizowanymi wymogami dotyczącymi sortowania, które pozwalają uzyskać wysokiej jakości frakcję nadającą się do ponownego użycia i odpowiadającą potrzebom odbierających ją rynków używanych wyrobów włókienniczych w Unii i na świecie, oraz poprzez ustanowienie kryteriów umożliwiających odróżnienie towarów używanych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia od odpadów. Przy przemieszczaniu używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia należy dołączyć do nich informacje pozwalające wykazać, że artykuły te poddano operacji sortowania lub operacji przygotowania do ponownego użycia, a także informacje o przedsiębiorstwie odpowiedzialnym za te operacje – z myślą o zwiększeniu przejrzystości procesu i odpowiedzialności za niego – oraz informacje, że artykuły te nadają się do ponownego użycia. Organizacje odpowiedzialności producenta oraz podmioty gospodarki społecznej powinny składać sprawozdania na temat wywozu odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz wywozu używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia, co umożliwi państwom członkowskim monitorowanie takiego wywozu z myślą o lepszym zrozumieniu łańcucha wartości wyrobów włókienniczych.

- (51) Aby państwa członkowskie mogły osiągnąć cele przewidziane w niniejszej dyrektywie, powinny dokonać oceny i dostosowania swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w celu uwzględnienia, w stosownych przypadkach, nowych środków, angażujących wielu partnerów z sektora publicznego i prywatnego, w tym producentów, dystrybutorów, dostawców, sprzedawców detalicznych i dostawców usług gastronomicznych, a także podmioty gospodarki społecznej oraz organizacje zajmujące się ochroną środowiska i organizacje konsumenckie, z uwzględnieniem skoordynowanych działań dostosowanych tak, aby rozwiązać problemy w konkretnych newralgicznych obszarach, a także zająć się problemem postaw i zachowań, które prowadzą do powstawania odpadów żywności. Podczas przygotowywania tych programów państwa członkowskie mogłyby czerpać inspirację z zaleceń opracowanych przez panel obywatelski ds. marnowania żywności, z kompendium Europejskiego forum ds. marnotrawienia żywności przez konsumentów zawierającego narzędzia, najlepsze praktyki i zalecenia służące ograniczeniu marnotrawienia żywności przez konsumentów oraz z wymiany informacji w ramach Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności.
- (52) Istotne znaczenie dla zapewnienia skutecznej koordynacji działań, które przyniosą zmiany i pozwolą osiągnąć cele określone w niniejszej dyrektywie, mają jasne zasady rozliczalności i zarządzania w odniesieniu do środków zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. Z uwagi na to, że plan działania jest wspólny dla organów wielu państw członkowskich oraz że w walce z marnotrawieniem żywności w państwach członkowskich zaangażowanych jest wiele różnych zainteresowanych stron, istnieje potrzeba wyznaczenia właściwego organu, który będzie odpowiedzialny za ogólną koordynację działań na poziomie krajowym.
- (53) Należy poprawić stopień szczegółowości informacji na temat komunalnego gospodarowania pokonsumenckimi wyrobami włókienniczymi na poziomie Unii, aby skuteczniej monitorować ponowne użycie wyrobów, w tym ponowne użycie i przygotowanie do ponownego użycia wyrobów włókienniczych, także w kontekście ewentualnego ustalenia docelowych parametrów wydajności w przyszłości. Dane dotyczące ponownego użycia i przygotowania do ponownego użycia są kluczowym elementem przepływu danych, jeżeli chodzi o monitorowanie oddzielenia wytwarzania odpadów od wzrostu gospodarczego, jak również przejścia na zrównoważoną, sprzyjającą włączeniu społecznemu gospodarkę o obiegu zamkniętym. Dlatego tymi przepływami danych powinna zarządzać Europejska Agencja Środowiska.
- (54) Kluczowe jest, aby Komisja i państwa członkowskie nadal opracowywały, wspierały i rozszerzały kampanie informacyjne i edukacyjne dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarowania nimi. Wprawdzie we wszystkich sektorach zwiększa się ogólna świadomość znaczenia zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego gospodarowania nimi, jednak konieczne są dalsze postępy.
- (55) Decyzją delegowaną (UE) 2019/1597 ustanowiono wspólną metodę i minimalne wymagania jakościowe dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności, zgodnie z art. 9 ust. 8 dyrektywy 2008/98/WE. W celu poprawy jakości, wiarygodności i porównywalności przekazywanych przez państwa członkowskie danych na temat poziomów odpadów żywności, w tym w drodze dalszego zwiększania spójności metod pomiaru stosowanych przez państwa członkowskie, uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych określone w tym przepisie powinno nadal przysługiwać Komisji. Aby zapewnić jasność, uprawnienie to należy ustanowić, z niewielkimi zmianami, w nowym artykule dotyczącym w szczególności zapobiegania powstawaniu odpadów żywności.

- (56) W celu dostosowania kodów CN wymienionych w dyrektywie 2008/98/WE do kodów CN wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87 należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zmiany załącznika IVc do dyrektywy 2008/98/WE. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁷⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (57) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania dyrektywy 2008/98/WE należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące zharmonizowanego formatu rejestracji w rejestrze producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, dotyczące kryteriów modulacji opłat w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych oraz dotyczące współczynnika korygującego pozwalającego uwzględnić wzrost lub spadek turystyki w stosunku do okresu odniesienia w kontekście celu w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności określonego w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w odniesieniu do restauracji i usług gastronomicznych oraz w odniesieniu do gospodarstw domowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁸⁾.
- (58) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2008/98/WE.
- (59) Ważne jest, aby wykonywanie dyrektywy Rady 1999/31/WE⁽¹⁹⁾ przez państwa członkowskie zostało istotnie i szybko usprawnione, aby zapobiec szkodom dla środowiska w Unii, w tym problemom transgranicznym, spowodowanym nielegalnym składowaniem odpadów. W związku z tym Komisja powinna dokonać oceny dyrektywy 1999/31/WE w celu oceny sposobów wzmocnienia jej wykonywania oraz przedstawić, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy w celu zmiany tej dyrektywy. Ponadto na podstawie wyników ewentualnej aktualizacji unijnych przepisów dotyczących odpadów, wynikającej z zaplanowanego aktu w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym – zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 26 lutego 2025 r. zatytułowanym „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji”, Komisja powinna dokonać oceny dyrektywy 2008/98/WE oraz przedstawić, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy. W kontekście tej oceny oraz z uwagi na obecny brak rzetelnych danych dotyczących odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, a także danych dotyczących finansowania powiązanych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, które mają zostać ustanowione przez państwa członkowskie, Komisja powinna najpierw dokonać oceny możliwości ustalenia celów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, zbierania, przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu, a następnie oceny tego, czy krajowe systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych są faktycznie finansowane, w tym tego, czy podmioty zajmujące się przygotowaniem do ponownego użycia do celów komercyjnych mogłyby wносить wkład finansowy w finansowanie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Ponadto Komisja powinna ocenić, czy – w celu zapobiegania powstawaniu odpadów – państwa członkowskie mogą wprowadzić uprzednie sortowanie zmieszanych odpadów komunalnych, które mogłyby być odzyskiwane do celów przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, a nie przeznaczone do spalania lub unieszkodliwiane na składowiskach.
- (60) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie poprawa zrównoważenia środowiskowego gospodarowania odpadami żywności i używanymi wyrobami włókienniczymi oraz odpadami z wyrobów włókienniczych, a także zapewnienie swobodnego przepływu na rynku wewnętrznym używanych wyrobów włókienniczych i odpadów z wyrobów włókienniczych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/31/oj>).

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2008/98/WE

W dyrektywie 2008/98/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wyziewy gazowe emitowane do atmosfery oraz dwutlenek węgla wychwytywany i transportowany do celów geologicznego składowania i geologicznie składowany zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE (*);

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>).”;

2) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:

„4b) »producent wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc« oznacza każdego wytwórcę, importera lub dystrybutora lub inną osobę fizyczną lub prawną, którzy niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym umów zawieranych na odległość zdefiniowanych w art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE (*):

a) mają siedzibę w państwie członkowskim i wytwarzają wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc pod swoją własną nazwą lub swoim własnym znakiem towarowym lub zlecają ich zaprojektowanie lub wytworzenie i dostarczają je po raz pierwszy pod swoją własną nazwą lub swoim własnym znakiem towarowym na terytorium tego państwa członkowskiego;

b) mają siedzibę w państwie członkowskim i odsprzedają na terytorium tego państwa członkowskiego, pod swoją własną nazwą lub swoim własnym znakiem towarowym wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc wytwarzane przez inne podmioty gospodarcze, na których to wyrobach nie widnieje nazwa, marka ani znak towarowy takich innych podmiotów gospodarczych;

c) mają siedzibę w państwie członkowskim i dostarczają po raz pierwszy na terytorium tego państwa członkowskiego w ramach działalności zawodowej wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc z innego państwa członkowskiego lub z państwa trzeciego; albo

d) sprzedają wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc za pomocą umów zawieranych na odległość bezpośrednio użytkownikom końcowym – niezależnie od tego, czy są to prywatne gospodarstwa domowe czy nie – w państwie członkowskim i mają siedzibę w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim.

Pojęcie »producent wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc« nie obejmuje wytwórców, importerów ani dystrybutorów ani innych osób fizycznych lub prawnych, którzy dostarczają na rynek używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc ocenione jako nadające się do ponownego użycia lub wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc pochodzące z takich używanych wyrobów lub z ich części lub z odpadów z takich wyrobów lub z ich części, ani krawców działających na własny rachunek, wytwarzających wyroby na miarę;

- 4c) »udostępnienie na rynku« oznacza każdą dostawę wyrobu włókienniczego, wyrobu zawierającego materiały włókiennicze lub wyrobu obuwniczego wymienionych w załączniku IVc na rynek jednego z państw członkowskich w celu dystrybucji lub wykorzystania tego wyrobu w ramach działalności handlowej, za opłatą lub nieodpłatnie;
- 4d) »organizacja odpowiedzialności producenta« oznacza podmiot prawny, który organizuje w imieniu producentów pod względem finansowym lub finansowym i operacyjnym wypełnianie obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- 4e) »platforma internetowa« oznacza platformę internetową zdefiniowaną w art. 3 lit. i) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 (**);
- 4f) »dostawca usług realizacji zamówień« oznacza dostawcę usług realizacji zamówień zdefiniowanego w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 (***);
- 4g) »konsument« oznacza każdą osobę fizyczną działającą w celach innych niż działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub związana z wykonywaniem wolnego zawodu;
- 4h) »użytkownik końcowy« oznacza użytkownika końcowego zdefiniowanego w art. 3 pkt 21 rozporządzenia (UE) 2019/1020;
- 4i) »podmiot gospodarki społecznej« oznacza podmiot prawa prywatnego dostarczający towary lub świadczący usługi oraz działający zgodnie z następującymi zasadami:
- a) prymat ludzi oraz celów społecznych lub środowiskowych nad zyskiem;
 - b) reinwestowanie całości lub większości zysków i nadwyżek w celu dalszego osiągania swoich celów społecznych lub środowiskowych oraz prowadzenia działań w interesie ich członków, użytkowników lub ogółu społeczeństwa; oraz
 - c) demokratyczne lub partycypacyjne sprawowanie rządów;
- 4j) »niesprzedany produkt konsumpcyjny« oznacza niesprzedany produkt konsumpcyjny zdefiniowany w art. 2 pkt 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 (****);

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>).

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE (Dz.U. L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>).”;

- 4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Zapobieganie powstawaniu odpadów żywności

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w całym łańcuchu dostaw żywności, w produkcji podstawowej, w przetwórstwie i wytwórstwie, w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych, a także w gospodarstwach domowych. Środki te obejmują co najmniej:

- a) opracowywanie i wspieranie interwencji na rzecz zmiany zachowań w celu ograniczenia powstawania odpadów żywności oraz prowadzenie kampanii informacyjnych mających na celu zwiększanie wiedzy na temat zapobiegania powstawaniu odpadów żywności;
- b) określanie i eliminowanie powodów nieefektywności w funkcjonowaniu łańcucha dostaw żywności oraz wspieranie współpracy między wszystkimi podmiotami, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwego podziału kosztów i korzyści środków zapobiegania, co może obejmować przeciwdziałanie praktykom rynkowym, które powodują powstawanie odpadów żywności, oraz wspieranie wprowadzania do obrotu i stosowania produktów, dla których przyznano odstępstwo od art. 76 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 (*) na podstawie ust. 4 tego artykułu, wyłącznie na warunkach, na których przyznano takie odstępstwo, jeżeli takie warunki istnieją;
- c) zachęcanie do dokonywania darowizn żywności i do innych form redystrybucji żywności do spożycia przez ludzi, przy zapewnieniu, aby przeznaczenie żywności dla ludzi miało priorytet nad wykorzystywaniem jej jako paszy dla zwierząt i nad przetwarzaniem jej na produkty niespożywcze;
- d) wspieranie szkoleń i rozwoju umiejętności, a także ułatwianie dostępu do możliwości finansowania, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów gospodarki społecznej;
- e) wspieranie i promowanie innowacji i rozwiązań technologicznych, które przyczyniają się do zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 (**), a w szczególności jego art. 6.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie podmioty w łańcuchu dostaw żywności były zaangażowane proporcjonalnie do swoich możliwości i roli w zapobieganiu powstawaniu odpadów żywności w całym tym łańcuchu dostaw, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie nieproporcjonalnemu wpływowi na małe i średnie przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie, po konsultacji z bankami żywności i innymi organizacjami redystrybucji żywności, podejmują środki, w stosownych przypadkach, w oparciu o wszelkie istniejące krajowe systemy darowizn żywności, w celu zapewnienia, aby podmioty gospodarcze wskazane przez państwa członkowskie jako podmioty odgrywające znaczącą rolę w zapobieganiu powstawaniu odpadów żywności i wytwarzaniu odpadów żywności proponowały bankom żywności i innym organizacjom redystrybucji żywności zawieranie umów dotyczących darowizn, tak aby ułatwić dokonywanie darowizn niesprzedanej żywności, która nadaje się do spożycia przez ludzi, oraz aby odbywało się to przy rozsądnym koszcie dla podmiotów gospodarczych.

2. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie swoich środków zapobiegających powstawaniu odpadów żywności, w tym zgodność z celami w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, o których mowa w ust. 4, poprzez pomiar poziomów odpadów żywności na podstawie metody ustanowionej zgodnie z ust. 3.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do ustanowienia wspólnej metodyki i minimalnych wymogów jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.

4. Państwa członkowskie podejmują niezbędne i odpowiednie środki, aby do dnia 31 grudnia 2030 r. osiągnąć następujące cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności na poziomie krajowym:

- a) ograniczenie powstawania odpadów żywności w przetwórstwie i wytwórstwie o 10 % w porównaniu z roczną średnią ilością odpadów żywności wytworzoną w latach 2021–2023;
- b) ograniczenie powstawania odpadów żywności w przeliczeniu na mieszkańca, łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, o 30 % w porównaniu z roczną średnią ilością odpadów żywności wytworzoną w latach 2021–2023.

5. W przypadku gdy – w odniesieniu do celów w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności – państwo członkowskie jest w stanie dostarczyć dane za rok wcześniejszy niż rok 2021, które zebrano przy użyciu metod określonych w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597 (***) lub – w odniesieniu do lat wcześniejszych niż rok 2020 – przy użyciu metod porównywalnych z metodą i minimalnymi wymogami jakościowymi dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności określonymi w tej decyzji delegowanej, dane państwo członkowskie może stosować rok wcześniejszy jako rok odniesienia. Do dnia 17 kwietnia 2027 r. państwo członkowskie powiadomi Komisję i pozostałe państwa członkowskie o tym, że zamierza stosować rok wcześniejszy, oraz – w odniesieniu do roku wcześniejszego niż 2020 – przekazuje Komisji dane i metody pomiaru wykorzystane do zebrania danych oraz udostępnia te daty i metody pomiaru publicznie.

6. Aby wesprzeć państwa członkowskie w osiągnięciu celu w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, o którym mowa w ust. 4 lit. b), do dnia 17 października 2027 r. Komisja przyjmie akty wykonawcze ustanawiające współczynnik korygujący pozwalający uwzględnić wzrost lub spadek turystyki w stosunku do okresu odniesienia zastosowanego na potrzeby ustalenia celu w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

7. Jeżeli Komisja uzna, że dane odnoszące się do roku wcześniejszego niż rok 2020 nie spełniają warunków określonych w ust. 5, w terminie sześciu miesięcy od otrzymania powiadomienia dokonanego zgodnie z tym ustępem przyjmuje ona decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do zastosowania jako okresu odniesienia rocznej średniej z lat 2021–2023, roku 2020 lub roku wcześniejszego niż rok 2020, innego niż rok zaproponowany przez to państwo członkowskie jako okres odniesienia.

8. Do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja dokona przeglądu celów, które należy osiągnąć do 2030 r., określonych w ust. 4, aby w stosownych przypadkach zmodyfikować lub rozszerzyć te cele na inne etapy łańcucha dostaw żywności oraz rozważyć ustanowienie nowych celów na okres po 2030 r.

Przegląd, o którym mowa w akapicie pierwszym, obejmuje:

- a) ocenę skali i przyczyn powstawania odpadów żywności i strat żywności podczas produkcji podstawowej, a także wskazanie i ocenę wykonalności odpowiednich środków mających na celu ograniczenie takiego powstawania odpadów i strat;
- b) ocenę możliwości wprowadzenia prawnie wiążących celów w odniesieniu do ust. 4 lit. a) i b), które mają zostać osiągnięte do 2035 r.; oraz
- c) ocenę wpływu zmian w poziomach produkcji na możliwość osiągnięcia celu w zakresie ograniczania powstawania odpadów żywności w odniesieniu do ust. 4 lit. a).

Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, dołączając do niego, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy.

9. Państwa członkowskie koordynują swoje działania mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów żywności oraz dzielą się najlepszymi praktykami, w tym za pośrednictwem Unijnej Platformy ds. Strat i Marnotrawienia Żywności.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylenia dyrektywy 94/62/WE (Dz.U. L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj>).

(***) Decyzja delegowana Komisji (UE) 2019/1597 z dnia 3 maja 2019 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności (Dz.U. L 248 z 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).”;

- 5) w art. 11 ust. 1 po akapicie trzecim dodaje się akapit w brzmieniu:

„Aby zrealizować cele niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają niezbędną infrastrukturę na potrzeby selektywnej zbiórki odpadów, w tym wystarczający materiałowy i terytorialny zakres punktów selektywnej zbiórki zgodnie z art. 28 ust. 3 lit. cb).”;

- 6) art. 11b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja, we współpracy z Europejską Agencją Środowiska, sporządza sprawozdania z postępów w osiąganiu celów określonych w art. 9a ust. 4, art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e) oraz w art. 11 ust. 3, najpóźniej trzy lata przed każdym terminem określonym w tych przepisach.”;

- 7) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 22a

System rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci ponosili rozszerzoną odpowiedzialność producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które udostępniają na rynku po raz pierwszy, zgodnie z art. 8 i 8a.

2. Państwa członkowskie mogą utworzyć system rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do producentów materaców zgodnie z art. 8 i 8a niniejszej dyrektywy.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby producent zdefiniowany w art. 3 pkt 4b lit. d) mający siedzibę w innym państwie członkowskim i udostępniający na ich terytorium po raz pierwszy wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc wyznaczył – w drodze pisemnego pełnomocnictwa – osobę prawną lub fizyczną mającą siedzibę na ich terytorium jako upoważnionego przedstawiciela do celów wypełniania obowiązków producenta związanych z systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta na ich terytorium.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że producent zdefiniowany w art. 3 pkt 4b lit. d) mający siedzibę w państwie trzecim i udostępniający na ich terytorium po raz pierwszy wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc, ma wyznaczyć – w drodze pisemnego pełnomocnictwa – osobę prawną lub fizyczną mającą siedzibę na ich terytorium jako upoważnionego przedstawiciela do celów wypełniania obowiązków producenta związanych z systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta na ich terytorium.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby – jeżeli chce tego producent zdefiniowany w art. 3 pkt 4b lit. d) – obowiązki przewidziane w ust. 3 niniejszego artykułu, w przypadku gdy takie obowiązki istnieją, mogły być realizowane, w imieniu producenta, przez organizację odpowiedzialności producenta wyznaczoną w drodze pisemnego pełnomocnictwa. W przypadku gdy taki producent wyznaczył organizację odpowiedzialności producenta, obowiązki wynikające z niniejszego artykułu realizuje odpowiednio ta organizacja, chyba że dane państwo członkowskie postanowi inaczej.

5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu zmiany załącznika IVc do niniejszej dyrektywy, aby dostosować kody Nomenklatury scalonej (CN) wymienione w tym załączniku do kodów CN wymienionych w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 ⁽¹⁾.*

6. Państwa członkowskie jasno określają role i obowiązki odpowiednich podmiotów zaangażowanych we wdrażanie, monitorowanie i weryfikację systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 8a ust. 1 lit. a).

7. Państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z art. 8a ust. 6, aby odpowiednie podmioty były zaangażowane we wdrażanie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Odpowiednie podmioty obejmują co najmniej:

- a) producentów udostępniających wyroby na rynku;
- b) organizacje wypełniające obowiązki w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta w imieniu producentów udostępniających wyroby na rynku;
- c) prywatne lub publiczne podmioty gospodarujące odpadami;
- d) władze lokalne;
- e) podmioty zajmujące się ponownym użyciem i przygotowywaniem do ponownego użycia;

- f) podmioty gospodarki społecznej, w tym lokalne przedsiębiorstwa społeczne.
8. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pokrywali koszty:
- a) zbierania używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, a także dalsze gospodarowanie odpadami, które obejmuje:
- (i) zbieranie tych używanych wyrobów w celu ich ponownego użycia oraz selektywną zbiórkę odpadów z wyrobów w celu przygotowania ich do ponownego użycia oraz w celu ich recyklingu zgodnie z art. 22c i 22d;
 - (ii) transport zebranych używanych wyrobów i odpadów z wyrobów, o których mowa w ppkt (i), w celu późniejszego sortowania do celów ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia oraz operacji recyklingu zgodnie z art. 22d;
 - (iii) sortowanie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne procesy odzysku oraz unieszkodliwianie zebranych używanych wyrobów i odpadów z wyrobów, o których mowa w ppkt (i);
 - (iv) zbieranie, transport i przetwarzanie odpadów wynikających z operacji, o których mowa w ppkt (i), (ii) i (iii), przez podmioty gospodarki społecznej i inne podmioty będące częścią systemu zbierania, o którym mowa w art. 22c ust. 8 i 11;
- b) prowadzenie badania składu zebranych zmieszanych odpadów komunalnych zgodnie z art. 22d ust. 6;
- c) przekazywanie informacji, w tym drodze odpowiednich kampanii informacyjnych, na temat zrównoważonej konsumpcji, zapobiegania powstawaniu odpadów, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia, w tym naprawy, recyklingu, innego odzysku i unieszkodliwiania wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, zgodnie z art. 22c ust. 14, 15 i 18;
- d) zbieranie danych i sprawozdawczość na rzecz właściwych organów zgodnie z art. 37;
- e) udzielanie wsparcia na rzecz badań i rozwoju w celu poprawy aspektów produktu wymienionych w art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/1781 oraz zapobiegania powstawaniu odpadów i operacji gospodarowania odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami z myślą o zwiększeniu skali recyklingu typu włókna na włókna, bez uszczerbku dla unijnych zasad pomocy państwa.
9. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pokrywają – częściowo lub całkowicie – koszty, o których mowa w ust. 8 lit. a) niniejszego artykułu, w odniesieniu do odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które trafiają do zmieszanych odpadów komunalnych.
10. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pokrywali koszty, o których mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, w odniesieniu do używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które są oddawane do punktów zbierania utworzonych zgodnie z art. 22c ust. 8 i 11, w przypadku gdy takie wyroby, w tym wszelkie używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze oraz odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które mogły zostać zebrane za pośrednictwem prywatnych systemów odbioru, a następnie zagregowane z wyrobami włókienniczymi zebranymi zgodnie z art. 22c ust. 8, zostały po raz pierwszy udostępnione na rynku od dnia 16 października 2025 r., w przypadku gdy w tym dniu system rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc jest już ustanowiony w danym państwie członkowskim zgodnie z art. 8 i 8a w tym dniu.
11. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pokrywali koszty, o których mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, w odniesieniu do używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które są oddawane do punktów zbierania utworzonych zgodnie z art. 22c ust. 8 i 11, w przypadku gdy takie wyroby, w tym wszelkie używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze oraz odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które mogły zostać zebrane za pośrednictwem prywatnych systemów odbioru, a następnie zagregowane z wyrobami włókienniczymi zebranymi zgodnie z art. 22c ust. 8, zostały po raz pierwszy udostępnione na rynku:
- a) od dnia, w którym to państwo członkowskie wprowadziło w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z dyrektywą (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady 2025/1892^(?)*, zgodnie z art. 2 ust. 1 tej dyrektywy; lub

b) najpóźniej od dnia 17 kwietnia 2028 r., w przypadku gdy system rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc jest ustanowiony w danym państwie członkowskim zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu od dnia 16 października 2025 r.

12. Koszty, które należy pokryć, o których mowa w ust. 8, nie mogą przekraczać kosztów, które są niezbędne do świadczenia usług, o których mowa w tym ustępie, w sposób efektywny kosztowo, oraz ustala się je z zachowaniem przejrzystości między odpowiednimi podmiotami zgodnie z ust. 7.

13. W celu zapewnienia zgodności z art. 30 ust. 1 lit. d) i e) rozporządzenia (UE) 2022/2065 państwa członkowskie zapewniają, aby objęci zakresem stosowania sekcji 4 rozdziału III tego rozporządzenia dostawcy platform internetowych, którzy umożliwiają konsumentom zawieranie na odległość umów z producentami oferującymi konsumentom znajdującym się w Unii wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc, uzyskiwali od producentów następujące informacje przed umożliwieniem im korzystania ze swoich usług:

a) informacje na temat rejestracji w rejestrze producentów, o którym mowa w art. 22b, w państwie członkowskim, w którym znajduje się konsument, oraz numer lub numery rejestracji danego producenta w tym rejestrze;

b) własne poświadczenie producenta, w którym zobowiązuje się on do oferowania wyłącznie wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, w odniesieniu do których w państwie członkowskim, w którym znajduje się konsument, przestrzegane są wymogi z zakresu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, o których mowa w ust. 1 i 8 niniejszego artykułu oraz art. 22c ust. 1.

14. Państwa członkowskie zapewniają, aby od dnia 17 kwietnia 2028 r. ustanowiono systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta określone w ust. 1 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 8, 8a i art. 22a–22d.

15. Państwa członkowskie przyjmują środki w celu zapewnienia, aby producenci oferujący użytkownikom końcowym znajdującym się w Unii wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc udzielali dostawcom usług realizacji zamówień informacji, o których mowa w ust. 13, w momencie zawierania między dostawcą usług realizacji zamówień a producentem umowy dotyczącej którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1020.

16. Państwa członkowskie zapewniają, aby po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 15, oraz w momencie zawarcia między dostawcą usług realizacji zamówień a producentem umowy dotyczącej którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1020, dostawca ten dokładał wszelkich starań, aby ocenić – przy użyciu wszelkich ogólnodostępnych oficjalnych internetowych baz danych lub interfejsów internetowych udostępnianych przez państwo członkowskie lub Unię lub za pomocą wniosku do producenta o przekazanie dokumentów potwierdzających z wiarygodnych źródeł – czy informacje, o których mowa w ust. 15 niniejszego artykułu, są prawidłowe i kompletne. Do celów niniejszej dyrektywy producenci ponoszą odpowiedzialność za prawidłowość przekazywanych informacji.

Państwa członkowskie zapewniają, aby:

a) w przypadku gdy dostawca usług realizacji zamówień uzyska wystarczające przesłanki lub ma powody, by uważać, że którakolwiek z informacji, o których mowa w ust. 15, uzyskanych od danego producenta jest nieprawidłowa, niekompletna lub nieaktualna, dany dostawca usług realizacji zamówień niezwłocznie lub w terminie określonym w prawie unijnym i krajowym zwracał się do producenta z żądaniem poprawienia, uzupełnienia lub aktualizacji tych informacji; oraz

b) w przypadku gdy producent nie poprawi, nie uzupełni lub nie zaktualizuje tych informacji, dostawca usług realizacji zamówień szybko zawieszał – do czasu całkowitego wypełnienia żądania – świadczenie swojej usługi na rzecz tego producenta w zakresie oferowania użytkownikom końcowym znajdującym się w Unii wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc; dostawca usług realizacji zamówień przekazuje producentowi powody takiego zawieszenia świadczenia swojej usługi.

17. Bez uszczerbku dla art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150⁽³⁾*, jeżeli dostawca usług realizacji zamówień zawiesza świadczenie swojej usługi na podstawie ust. 16 niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają danemu producentowi prawo do zaskarżenia zawieszenia dokonanego przez dostawcę usług realizacji zamówień przed sądem w jednym z państw członkowskich, w których dostawca usług realizacji zamówień ma siedzibę.

Artykuł 22b

Rejestr producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych

1. Państwa członkowskie ustanawiają rejestr producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc (zwany dalej »rejestrem producentów«) w celu monitorowania przestrzegania przez tych producentów art. 22a i art. 22c ust. 1.

Komisja tworzy stronę internetową zawierającą linki do wszystkich krajowych rejestrów producentów, aby ułatwić rejestrację producentów we wszystkich państwach członkowskich. Państwa członkowskie informują Komisję o linku do ich krajowych rejestrów producentów w terminie 30 dni od uruchomienia rejestrów. Informacje o każdym rejestrze producentów muszą być łatwo i publicznie dostępne, nieodpłatne, nadające się do odczytu maszynowego, sortowania i przeszukiwania oraz zgodne ze standardami otwartymi na użytek osób trzecich. Przekazywanie informacji na podstawie niniejszego ustępu pozostaje bez uszczerbku dla zachowania tajemnicy handlowej i przemysłowej informacji szczególnie chronionych zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa unijnego i krajowego.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci byli zobowiązani do zarejestrowania się w rejestrze producentów. W tym celu państwa członkowskie wymagają od producentów złożenia wniosku o rejestrację w każdym państwie członkowskim, w którym producenci ci udostępniają na rynku po raz pierwszy wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc.

3. Państwa członkowskie zezwalają producentom na udostępnienie na rynku po raz pierwszy wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc wyłącznie wtedy, gdy producenci ci lub, w przypadku upoważnienia, ich upoważnieni przedstawiciele ds. rozszerzonej odpowiedzialności producenta są zarejestrowani w danym państwie członkowskim.

4. Wniosek o rejestrację obejmuje następujące informacje:

- a) nazwę, znak towarowy producenta oraz, jeżeli są one dostępne, nazwy marek, pod którymi producent prowadzi działalność w danym państwie członkowskim, a także adres producenta, w tym kod pocztowy i miejscowość, nazwę ulicy i numer budynku oraz kraj, w stosownych przypadkach numer telefonu, adres strony internetowej i adres e-mail oraz nazwę pojedynczego punktu kontaktowego;
- b) krajowy numer identyfikacyjny producenta, w tym jego numer w rejestrze handlowym lub równoważny oficjalny numer rejestracyjny oraz unijny lub krajowy numer identyfikacji podatkowej;
- c) kody CN wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które producent zamierza udostępnić na rynku po raz pierwszy;
- d) nazwę, kod pocztowy, miejscowość, nazwę ulicy i numer budynku oraz kraj, w stosownych przypadkach numer telefonu, adres strony internetowej, adres e-mail i krajowy numer identyfikacyjny organizacji odpowiedzialności producenta, numer w rejestrze handlowym lub równoważny oficjalny numer rejestracyjny, unijny lub krajowy numer identyfikacji podatkowej organizacji odpowiedzialności producenta oraz pełnomocnictwo udzielone przez reprezentowanego producenta;
- e) oświadczenie producenta lub, w stosownych przypadkach, upoważnionego przedstawiciela ds. rozszerzonej odpowiedzialności producenta lub organizacji odpowiedzialności producenta, stwierdzające, że przekazane informacje są prawdziwe.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby obowiązki wynikające z niniejszego artykułu mogła – na podstawie pisemnego pełnomocnictwa – wypełniać w imieniu producenta organizacja odpowiedzialności producenta.

W przypadku gdy producent wyznaczył organizację odpowiedzialności producenta, obowiązki wynikające z niniejszego artykułu wypełnia odpowiednio ta organizacja, chyba że dane państwo członkowskie postanowi inaczej.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ:

- a) otrzymywał od producentów wnioski o rejestrację, o których mowa w ust. 2, za pośrednictwem elektronicznego systemu przetwarzania danych, o którym szczegółowe informacje udostępnia się na stronie internetowej właściwego organu;

- b) dokonywał rejestracji i nadawał numer rejestracyjny w terminie nieprzekraczającym 12 tygodni od dnia przekazania informacji określonych w ust. 4;
- c) mógł dokonywać szczegółowych ustaleń dotyczących wymogów i procesu rejestracji bez dodawania istotnych wymogów do wymogów określonych w ust. 4;
- d) mógł nakładać na producentów oparte na kosztach i proporcjonalne opłaty za rozpatrywanie wniosków, o których mowa w ust. 2.

7. Właściwy organ może odmówić rejestracji producenta lub wycofać ją w przypadku, gdy informacje określone w ust. 4 i powiązane dowody w postaci dokumentów nie zostały przekazane lub są niewystarczające lub w przypadku gdy producent nie spełnia już wymogów określonych w ust. 4 lit. d).

8. Państwa członkowskie wymagają, aby producent lub, w stosownych przypadkach, upoważniony przedstawiciel ds. rozszerzonej odpowiedzialności producenta lub organizacja odpowiedzialności producenta bez zbędnej zwłoki powiadamiała właściwy organ o wszelkich zmianach informacji zawartych w rejestracji zgodnie z ust. 4 lit. d) oraz o każdym trwałym zaprzestaniu w odniesieniu do udostępniania na rynku po raz pierwszy wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych, o których mowa w danej rejestracji. Producenta wyklucza się z rejestru producentów, jeżeli przestał istnieć.

9. W przypadku gdy informacje zawarte w rejestrze producentów nie są publicznie dostępne, państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy platform internetowych umożliwiające konsumentom zawieranie umów na odległość z producentami oraz dostawcami usług realizacji zamówień zawierającymi umowy w zakresie którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1020, z producentami oferującymi użytkownikom końcowym wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze lub wyroby obuwnicze wymienione w załączniku IVc mieli bezpłatny dostęp do rejestru producentów.

10. Do dnia 17 kwietnia 2027 r. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające zharmonizowany format rejestracji w rejestrze producentów na podstawie wymogów informacyjnych określonych w ust. 4 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Artykuł 22c

Organizacje odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc powierzali organizacji odpowiedzialności producenta wypełnianie w ich imieniu obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta określonych w art. 22a.

2. Państwa członkowskie wymagają, aby organizacje odpowiedzialności producenta zamierzające wypełniać w imieniu producentów obowiązki w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta zgodnie z art. 8a ust. 3, art. 22a, 22b i 22d oraz niniejszym artykułem uzyskały zezwolenie właściwego organu.

3. Państwa członkowskie ustanawiają kryteria dotyczące kwalifikacji, które organizacje odpowiedzialności producenta muszą mieć, aby powierzono im wypełnianie w imieniu producentów obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta. W szczególności państwa członkowskie wymagają od organizacji odpowiedzialności producenta wykazania, że dysponują one niezbędną wiedzą fachową w zakresie gospodarowania odpadami i zrównoważoności.

4. Państwa członkowskie mogą odstąpić od wypełnienia obowiązku przewidzianego w ust. 3, pod warunkiem że do dnia 16 października 2025 r. określiły już kryteria zapewniające, aby organizacji odpowiedzialności producenta można było powierzyć wypełnianie w imieniu producentów obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta wyłącznie wtedy, gdy organizacja ta wykaże, że dysponuje wiedzą fachową w zakresie gospodarowania odpadami, oraz gdy te kryteria te zapewniają, aby organizacja odpowiedzialności producenta gospodarowała odpadami w sposób zrównoważony oraz ograniczała wpływ gospodarowania odpadami na środowisko.

5. Bez uszczerbku dla art. 8a ust. 4 państwa członkowskie wymagają od organizacji odpowiedzialności producenta zapewnienia, aby wkłady finansowe wpłacane na ich rzecz przez producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc:

- a) były oparte na masie i, w stosownych przypadkach, na ilości danych wyrobów, a w przypadku wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc były modulowane na podstawie wymogów ekoprojektu przyjętych na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1781, które są najistotniejsze dla zapobiegania powstawaniu odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych i dla ich przetwarzania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określoną w art. 4 ust. 1 niniejszej dyrektywy (zwaną dalej »hierarchią postępowania z odpadami«) oraz dla odpowiadających im metod pomiaru dla tych kryteriów, przyjętych na podstawie tego rozporządzenia lub na podstawie innego przepisu prawa unijnego ustanawiającego zharmonizowane kryteria zrównoważoności, i metod pomiaru w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych i które zapewniają poprawę zrównoważenia środowiskowego i obiegu zamkniętego tych wyrobów;
- b) uwzględniały dochody uzyskane przez organizacje odpowiedzialności producenta z tytułu ponownego użycia, z tytułu przygotowania do ponownego użycia lub z tytułu wartości surowców wtórnych z odpadów z wyrobów włókienniczych poddanych recyklingowi;
- c) zapewniały równe traktowanie producentów, niezależnie od ich pochodzenia lub wielkości i nie wiązały się z nakładaniem nieproporcjonalnego obciążenia na producentów małych ilości wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, w tym na małe i średnie przedsiębiorstwa.
6. W przypadku gdy należy przeciwdziałać praktykom ultraszybkiej i szybkiej mody i związanej z nimi nadmiernej produkcji odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, państwa członkowskie mogą wymagać od organizacji odpowiedzialności producenta modulacji wkładu finansowego na podstawie praktyk producentów dotyczących wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, w oparciu o okres trwałości danego wyrobu wynikający z takich praktyk, okres użyteczności tych wyrobów dla użytkowników innych niż pierwszy użytkownik oraz przyczynianie się do zamknięcia obiegu tych wyrobów w drodze przekształcania odpadów z wyrobów włókienniczych w surowce na potrzeby nowych łańcuchów produkcji.
7. W razie potrzeby, aby uniknąć zakłóceń na rynku wewnętrznym oraz zapewnić spójność z wymogami ekoprojektu przyjętymi na podstawie art. 4, w związku z art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/1781, Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające kryteria modulacji opłat do celów stosowania ust. 5 lit. a) i ust. 6 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze, które nie dotyczą dokładnego określenia poziomu wkładów, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2 niniejszej dyrektywy.
8. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta ustanowiły system selektywnej zbiórki używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, niezależnie od ich charakteru, składu materiałowego, stanu, nazwy, marki, znaku towarowego lub pochodzenia, na terytorium państwa członkowskiego, w którym organizacje te po raz pierwszy udostępniają na rynku te wyroby. System selektywnej zbiórki musi:
- a) oferować podmiotom, o których mowa w ust. 9 lit. a), zbieranie takich używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych zebranych za pomocą systemu selektywnej zbiórki oraz zapewniać rozwiązania praktyczne niezbędne do zbierania i transportu takich używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, w tym nieodpłatne dostarczanie do punktów zbierania, które są częścią systemu zbiórki prowadzonego przez organizację odpowiedzialności producenta, odpowiednich pojemników do zbierania i transportu;
- b) zapewniać nieodpłatne zbieranie takich używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych zebranych za pośrednictwem punktów zbierania, które są częścią systemu zbiórki prowadzonego przez organizację odpowiedzialności producenta, z częstotliwością dostosowaną do obszaru objętego zasięgiem oraz do ilości takich używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, jakie zazwyczaj zbierane są za pośrednictwem tych punktów zbierania;
- c) zapewniać nieodpłatne zbieranie odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarki społecznej i inne podmioty z takich wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych zbieranych za pośrednictwem punktów zbierania, które są częścią systemu zbiórki prowadzonego przez organizację odpowiedzialności producenta, w sposób skoordynowany między organizacją odpowiedzialności producenta a podmiotami gospodarki społecznej i takimi innymi podmiotami.

Wszelka koordynacja między organizacjami odpowiedzialności producenta podlega unijnemu prawu konkurencji.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby system zbiórki, o którym mowa w ust. 8:
- a) składał się z punktów zbierania utworzonych przez organizacje odpowiedzialności producenta i podmioty gospodarujące odpadami w ich imieniu we współpracy z co najmniej jednym z następujących podmiotów: podmioty gospodarki społecznej, sprzedawcy detaliczni, organy publiczne lub osoby trzecie prowadzące w imieniu tych organów zbieranie używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz operatorzy punktów dobrowolnego zbierania;
 - b) obejmował całe terytorium państwa członkowskiego, uwzględniał liczebność populacji i gęstość zaludnienia, przewidywaną ilość używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc i odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, dostępność i lokalizację w pobliżu użytkowników końcowych, oraz nie był ograniczony do okolic, w których zbieranie tych wyrobów, a następnie gospodarowanie nimi jest zyskowne;
 - c) pozwalał – na podstawie dostępnych dobrych praktyk – utrzymać stały i technicznie wykonalny wzrost selektywnej zbiórki i odpowiadający mu spadek ilości używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc w zebranych zmieszanych odpadach komunalnych.
10. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta nie miały możliwości odmówienia lokalnym organom publicznym, podmiotom gospodarki społecznej oraz innym podmiotom zajmującym się przygotowaniem do ponownego użycia udziału w systemie selektywnej zbiórki ustanowionym na podstawie ust. 8.
11. Bez uszczerbku dla ust. 8 lit. a) i b) oraz ust. 9 lit. a) państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty gospodarki społecznej miały możliwość utrzymania i prowadzenia własnych punktów selektywnej zbiórki oraz aby były traktowane na równi lub preferencyjnie pod względem lokalizacji punktów selektywnej zbiórki. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty gospodarki społecznej będące częścią systemów zbiórki zgodnie z ust. 9 lit. a) nie były zobowiązane do przekazywania organizacji odpowiedzialności producenta zebranych używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc i odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc.
12. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty gospodarki społecznej, które prowadzą własne punkty selektywnej zbiórki zgodnie z ust. 11, co najmniej raz w roku przedkładały właściwemu organowi informacje na temat masy selektywnie zebranych używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc i odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, określając:
- a) masę ocenioną jako nadającą się do ponownego użycia oraz, w miarę możliwości, masę wyeksportowaną;
 - b) masę przeznaczoną do przygotowania do ponownego użycia i przeznaczoną do recyklingu, z oddzielnym wyszczególnieniem, jeżeli informacje te są dostępne, recyklingu typu włókna na włókna i wskazaniem, w miarę możliwości, masy wyeksportowanej; oraz
 - c) masę przeznaczoną do innego odzysku lub unieszkodliwienia.
13. Na zasadzie odstępstwa od ust. 12 państwa członkowskie mogą zwolnić, częściowo lub całkowicie, podmioty gospodarki społecznej z obowiązku przedkładania informacji, o których mowa w ust. 12, w przypadku gdyby wypełnienie takich obowiązków sprawozdawczych skutkowało nieproporcjonalnym obciążeniem administracyjnym dla tych podmiotów.
14. Państwa członkowskie zapewniają, aby w uzupełnieniu informacji, o których mowa w art. 8a ust. 2, organizacje odpowiedzialności producenta udostępniały użytkownikom końcowym – w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które producenci udostępniają na rynku po raz pierwszy – następujące informacje dotyczące zrównoważonej konsumpcji, w tym opcji konsumpcji używanych wyrobów włókienniczych i obuwia, ponownego użycia i gospodarowania wyrobami włókienniczymi i obuwiem po zakończeniu ich przydatności do użycia:
- a) informacje na temat roli użytkowników końcowych w zapobieganiu powstawaniu odpadów, w tym wszelkie najlepsze praktyki, w szczególności wspieranie wzorów zrównoważonej konsumpcji oraz promowanie właściwego dbania o wyroby podczas ich użytkowania;
 - b) informacje na temat dostępnych rozwiązań w zakresie ponownego użycia oraz naprawy wyrobów włókienniczych i obuwia;
 - c) informacje na temat lokalizacji punktów zbierania;
 - d) informacje na temat roli użytkowników końcowych w prawidłowym przyczynianiu się, w tym poprzez darowizny, do selektywnej zbiórki używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych;

e) informacje na temat wpływu produkcji wyrobów włókienniczych, w szczególności praktyk i konsumpcji szybkiej mody, recyklingu i innego odzysku i unieszkodliwiania oraz niewłaściwych sposobów wyrzucania odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, takich jak zaśmiecanie lub wyrzucanie do zmieszanych odpadów komunalnych, na środowisko, zdrowie ludzi oraz prawa socjalne i prawa człowieka, a także informacje na temat kroków podejmowanych w celu ograniczenia tego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi.

15. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacja odpowiedzialności producenta regularnie udostępniała informacje, o których mowa w ust. 14, oraz aby informacje te były aktualne i przekazywane za pośrednictwem:

- a) strony internetowej lub innych środków łączności elektronicznej;
- b) komunikacji w przestrzeni publicznej i w punkcie zbierania;
- c) programów edukacyjnych i kampanii uświadamiających oraz działań angażujących społeczność;
- d) oznakowania w języku lub językach łatwo zrozumiałych przez użytkowników i konsumentów.

16. W przypadku gdy w państwie członkowskim wypełnianie w imieniu producentów obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta powierzono wielu organizacjom odpowiedzialności producenta, państwa członkowskie zapewniają, aby te organizacje odpowiedzialności producenta obejmowały swoją działalnością całe terytorium danego państwa członkowskiego w celu zapewnienia na całym terytorium jednakowej jakości usług systemu selektywnej zbiórki używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc.

Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ do nadzorowania, czy organizacje odpowiedzialności producenta wypełniają obowiązki w sposób skoordynowany oraz zgodnie z unijnym prawem konkurencji, lub wyznaczają do tego celu niezależną osobę trzecią. Państwa członkowskie, w których wypełnianie w imieniu producentów obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta powierzono tylko jednej organizacji, mogą wyznaczyć właściwy organ do nadzorowania, czy dana organizacja odpowiedzialności producenta wypełnia obowiązki zgodnie z unijnym prawem konkurencji, lub wyznaczają do tego celu niezależną osobę trzecią.

17. Państwa członkowskie wymagają, aby organizacje odpowiedzialności producenta zapewniały poufność danych będących w ich posiadaniu w odniesieniu do informacji zastrzeżonych lub informacji, które można bezpośrednio przypisać poszczególnym producentom lub ich upoważnionym przedstawicielom.

18. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta publikowały na swoich stronach internetowych, w uzupełnieniu do informacji, o których mowa w art. 8a ust. 3 lit. e):

- a) co najmniej raz w roku, z zastrzeżeniem zachowania tajemnicy handlowej i przemysłowej, informacje na temat:
 - (i) ilości, w tym masy, wyrobów udostępnionych na rynku po raz pierwszy;
 - (ii) masy selektywnie zebranych używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, z oddzielnym wyszczególnieniem takich niesprzedanych wyrobów;
 - (iii) poziomów ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu, z oddzielnym wyszczególnieniem poziomu recyklingu typu włókna na włókna, osiągniętych przez daną organizację odpowiedzialności producenta;
 - (iv) poziomów innego odzysku i unieszkodliwiania; oraz
 - (v) poziomów wyeksportowanych używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc ocenionych jako nadające się do ponownego użycia oraz wyeksportowanych odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc;

b) informacje na temat procedury wyboru podmiotów gospodarujących odpadami wybranych zgodnie z ust. 19.

19. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta zapewniały przejrzystą i niedyskryminacyjną procedurę wyboru podmiotów gospodarujących odpadami, na podstawie przejrzystych kryteriów oceny oferty, bez nakładania nieproporcjonalnych obciążeń na małe i średnie przedsiębiorstwa, w celu nabycia:

- a) usług gospodarowania odpadami od podmiotów gospodarujących odpadami, o których mowa w ust. 9 lit. a); oraz
- b) późniejszego przetwarzania odpadów.

20. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta przekazywały co roku właściwym organom informacje, o których mowa w ust. 18 lit. a) i b), w tym odpowiednie informacje, o których mowa w ust. 18 lit. a), wymagane co roku od producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, które zostały udostępnione na rynku po raz pierwszy. Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje odpowiedzialności producenta określały masę w odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 18 lit. a) ppkt (iii), (iv) oraz (v).

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu państwa członkowskie wymagają, aby – w odniesieniu do producentów będących przedsiębiorstwami, które zatrudniają mniej niż 10 osób i których roczny obrót i bilans nie przekraczają 2 mln EUR – organizacje odpowiedzialności producenta zwracały się do tych przedsiębiorstw o przedkładanie co roku wyłącznie informacji wymienionych w ust. 18 lit. a) ppkt (i).

Komisja zmienia decyzje wykonawcze Komisji (UE) 2019/1004⁽⁴⁾* i (UE) 2021/19⁽⁵⁾*, aby uwzględnić w nich, zgodnie z art. 37 ust. 7 niniejszej dyrektywy, informacje, o których mowa w akapicie pierwszym. Zmienione akty wykonawcze dotyczą:

- a) informacji o harmonogramach sprawozdawczości;
- b) specyfikacji w zakresie struktury i formatu zgłaszania danych, aby zapewnić jednolitość, spójność i łatwość konsolidacji danych dla organizacji odpowiedzialności producenta.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2.

Artykuł 22d

Gospodarowanie odpadami z wyrobów włókienniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby infrastruktura związana ze zbieraniem, załadunkiem i rozładunkiem, transportem i magazynowaniem, a także inne operacje obejmujące obsługę używanych wyrobów włókienniczych i odpadów z wyrobów włókienniczych, oraz późniejsze procesy sortowania i przetwarzania, były chronione przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi i potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia, aby zapobiec uszkodzeniu i zanieczyszczeniu krzyżowemu zebranych używanych wyrobów włókienniczych i odpadów z wyrobów włókienniczych. Selektynie zebrane używane wyroby włókiennicze i odpady z wyrobów włókienniczych podlegają profesjonalnej kontroli w punkcie selektywnej zbiórki lub w sortowni w celu zidentyfikowania i usunięcia niebędących przedmiotem zbiórki artykułów, materiałów lub substancji, które są potencjalnym źródłem zanieczyszczenia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze oraz odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które są zbierane selektywnie, w tym zgodnie z art. 22c ust. 8 i 11, były uznawane za odpady w momencie zbierania.

W odniesieniu do wyrobów włókienniczych innych niż wyroby wymienione w załączniku IVc, a także wyrzuconych niesprzedanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, państwa członkowskie zapewniają, aby poszczególne frakcje materiałów włókienniczych i artykułów włókienniczych były oddzielane w punkcie wytwarzania odpadów, w przypadku gdy takie oddzielenie ułatwia późniejsze ponowne użycie, przygotowanie do ponownego użycia, lub recykling, w tym recykling typu włókna na włókna, w przypadku gdy pozwala na to postęp technologiczny. Takie oddzielenie przeprowadza się w sposób efektywny kosztowo, aby zmaksymalizować odzysk zasobów oraz zapewnić korzyści dla środowiska.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które zostały bezpośrednio przekazane przez użytkowników końcowych i bezpośrednio zawodowo ocenione w punkcie zbierania jako nadające się do ponownego użycia przez podmiot zajmujący się przygotowaniem do ponownego użycia lub podmioty gospodarki społecznej, nie uznaje się za odpady w momencie zbierania.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby używane wyroby włókiennicze, wyroby zawierające materiały włókiennicze oraz wyroby obuwnicze oraz odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które są zbierane selektywnie, w tym zgodnie z art. 22c ust. 8 i 11, poddawano operacjom sortowania w celu zapewnienia przetwarzania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby operacje sortowania używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych oraz odpadów z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, które są zbierane selektywnie, w tym zgodnie z art. 22c ust. 8 i 11, spełniały następujące wymogi:

- a) operacja sortowania ma na celu otrzymanie wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych przeznaczonych do ponownego użycia oraz przygotowania do ponownego użycia, przy czym priorytetowo traktuje się w stosownych przypadkach sortowanie lokalne i ponowne użycie lokalne;
- b) operacje sortowania w celu ponownego użycia polegają na sortowaniu wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych na odpowiednim poziomie szczegółowości oraz umożliwiają sortowanie na poszczególne artykuły, które polega na oddzielaniu frakcji nadających się do bezpośredniego ponownego użycia od frakcji podlegających dalszym operacjom przygotowania do ponownego użycia i są ukierunkowane na konkretny rynek ponownego użycia przy zastosowaniu aktualnych kryteriów sortowania odpowiednich dla rynku odbierającego;
- c) artykuły, które oceniono jako nienadające się do ponownego użycia, sortuje się w celu regeneracji i recyklingu, w tym – w przypadku gdy pozwala na to postęp technologiczny – w celu recyklingu typu włókna na włókna, z myślą o nadaniu wyższego priorytetu regeneracji niż recyklingowi;
- d) materiały uzyskane w wyniku sortowania i późniejszych procesów odzysku ukierunkowanych na ponowne użycie spełniają kryteria pozwalające na zaprzestanie uznawania ich za odpady, o których mowa w art. 6.

6. Do dnia 1 stycznia 2026 r., a następnie co pięć lat, państwa członkowskie przeprowadzają badanie składu zebranych zmieszanych odpadów komunalnych w celu określenia w stosownych przypadkach, jaki odsetek w tych odpadach stanowią odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych zgodnie z kodami CN, o których mowa w załączniku IVc. Państwa członkowskie zapewniają, aby na podstawie uzyskanych informacji właściwe organy mogły wymagać od organizacji odpowiedzialności producenta podjęcia działań naprawczych w celu zwiększenia ich sieci punktów zbierania oraz przeprowadzenia kampanii informacyjnych zgodnie z art. 22c ust. 14 i 15. Państwa członkowskie zapewniają, aby wyniki tych badań były publicznie dostępne.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w celu rozróżnienia między używanymi wyrobami włókienniczymi, wyrobami zawierającymi materiały włókiennicze oraz wyrobami obuwniczymi ocenionymi jako nadające się do ponownego użycia a odpadami z wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych – przemieszczanie używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia, co do których istnieje podejrzenie, że są odpadami, mogło być kontrolowane przez właściwe organy państw członkowskich pod kątem zgodności z wymogami minimalnymi określonymi w ust. 8 i 9 w odniesieniu do przemieszczania używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia oraz mogło być odpowiednio monitorowane.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby zorganizowane w ramach działalności zawodowej przemieszczanie używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia spełniało wymogi minimalne dotyczące prowadzenia ewidencji określone w ust. 9 oraz aby przemieszczaniu towarzyszyły co najmniej następujące informacje:

- a) kopia faktury i umowy dotyczącej sprzedaży lub przeniesienia własności wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych, w której stwierdzono, że są one przeznaczone do bezpośredniego ponownego użycia i że nadają się do bezpośredniego ponownego użycia;
- b) dowód uprzedniej operacji sortowania lub bezpośredniej profesjonalnej oceny stwierdzającej nadawanie się do ponownego użycia przeprowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem oraz, w przypadku gdy są one dostępne, z kryteriami przyjętymi na podstawie art. 6 ust. 2, w postaci kopii ewidencji dotyczącej każdej beli w ramach przesyłki oraz protokołu zawierającego wszystkie informacje z ewidencji zgodnie z ust. 9 niniejszego artykułu;
- c) oświadczenie złożone przez osobę fizyczną lub prawną będącą w posiadaniu używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia, która zawodowo zajmuje się transportem używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia, że żaden z materiałów znajdujących się w przesyłce nie jest odpadem zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1.

Państwa członkowskie zapewniają, aby przemieszczanie, o którym mowa w niniejszym ustępie akapit pierwszy, było odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem podczas transportu, załadunku i rozładunku, w szczególności poprzez wystarczające opakowanie i odpowiednie rozmieszczenie ładunku, i tym samym aby przez cały proces transportu zachować kompletność i jakość wyrobów włókienniczych przeznaczonych do ponownego użycia.

9. Państwa członkowskie zapewniają, aby przemieszczanie używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia spełniało następujące wymogi minimalne dotyczące prowadzenia ewidencji:

a) ewidencja operacji sortowania, bezpośredniej profesjonalnej oceny stwierdzającej nadawanie się do ponownego użycia lub przygotowania do ponownego użycia jest bezpiecznie, ale nie na stałe, przymocowana do opakowania;

b) ewidencja zawiera następujące informacje:

(i) opis artykułu lub artykułów znajdujących się w beli odzwierciedlający najwyższy poziom szczegółowości sortowania, jakiemu poddano artykuły włókiennicze podczas operacji sortowania lub przygotowania do ponownego użycia, taki jak rodzaj odzieży, rozmiar, kolor, płeć użytkownika, skład materiałowy oraz wszelkie inne istotne cechy, które ułatwiają skuteczne ponowne użycie;

(ii) nazwę i adres przedsiębiorstwa odpowiedzialnego za sortowanie końcowe lub przygotowanie do ponownego użycia.

10. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku ustalenia przez właściwe organy lub organy przeprowadzające inspekcje, że co do planowanego przemieszczenia używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia zachodzi podejrzenie, że są to odpady – kosztami odpowiednich analiz, inspekcji i magazynowania używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze oraz wyrobów obuwniczych ocenionych jako nadające się do ponownego użycia, co których zachodzi podejrzenie, że są to odpady, można było obciążyć producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze lub wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, osoby trzecie działające w ich imieniu lub inne osoby organizujące dane przemieszczenie.

(¹)* Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

(²)* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1892 z dnia 10 września 2025 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów (Dz.U. L, 2025/1892, 26.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1892/oj>).

(³)* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj>).

(⁴)* Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określająca zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE oraz uchylającą decyzję wykonawczą Komisji C(2012) 2384 (Dz.U. L 163 z 20.6.2019, s. 66, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1004/oj).

(⁵)* Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/19 z dnia 18 grudnia 2020 r. ustanawiająca wspólną metodę i format sprawozdawczości w zakresie ponownego użycia zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE (Dz.U. L 10 z 12.1.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/19/oj).”;

8) art. 29 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Państwa członkowskie przyjmują specjalne programy zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, które mogą być przedstawiane jako część ich programów zapobiegania powstawaniu odpadów.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 29a

Programy zapobiegania powstawaniu odpadów żywności

1. Państwa członkowskie dokonują oceny swoich programów zapobiegania powstawaniu odpadów żywności oraz dostosowują je w celu osiągnięcia celów przewidzianych w art. 9a ust. 4. Programy te zawierają co najmniej środki określone w art. 9 ust. 1 i w art. 9a ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, środki wymienione w załącznikach IV i IVa i zostają przekazane Komisji do dnia 17 października 2027 r.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwe organy odpowiedzialne za koordynację środków zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, o których mowa w art. 9a ust. 1, wdrożonych z myślą o osiągnięciu celu określonego w art. 9a ust. 4, oraz informuje o tym Komisję do dnia 17 stycznia 2026 r. Następnie Komisja publikuje te informacje na odpowiedniej stronie internetowej.”;

10) w art. 37 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie co roku zgłaszają Europejskiej Agencji Środowiska dane dotyczące wykonania art. 9 ust. 4 oraz dane, o których mowa w art. 22c ust. 12, art. 22c ust. 18 lit. a) i art. 22c ust. 20. Państwa członkowskie co roku zgłaszają Komisji dane dotyczące wykonania art. 9a ust. 2.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5a. Państwa członkowskie udostępniają publicznie sprawozdania z kontroli jakości w odniesieniu do art. 9 ust. 2 po dokonaniu oceny, czy ujawnienie nie osłabi ochrony poufnych informacji handlowych.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające format zgłaszania danych, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 5 niniejszego artykułu. Do celów składania sprawozdań z wykonania art. 11 ust. 2 lit. a) i b) państwa członkowskie stosują format określony w decyzji wykonawczej Komisji z dnia 18 kwietnia 2012 r. ustanawiającej kwestionariusz na potrzeby sprawozdań państw członkowskich z wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów. Do celów zgłaszania danych dotyczących odpadów żywności przy opracowywaniu formatu zgłaszania danych uwzględnia się metodę opracowaną zgodnie z art. 9a ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39 ust. 2 niniejszej dyrektywy.”;

11) w art. 38a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 1, art. 9a ust. 3, art. 11a ust. 10, art. 27 ust. 1 i 4 oraz art. 38 ust. 2 i 3, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 4 lipca 2018 r. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 22a ust. 5, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 17 kwietnia 2027 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 1, art. 9a ust. 3, art. 11a ust. 10, art. 22a ust. 5, art. 27 ust. 1 i 4 oraz art. 38 ust. 2 i 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 1, art. 9a ust. 3, art. 11a ust. 10, art. 22a ust. 5, art. 27 ust. 1 i 4 oraz art. 38 ust. 2 i 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

12) w art. 41 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„Od dnia 17 kwietnia 2029 r. art. 22a, 22b, 22c i 22d mają zastosowanie do przedsiębiorstw, które zatrudniają mniej niż 10 osób i których roczny obrót i bilans nie przekraczają 2 mln EUR.”;

13) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 41a

Przegląd

Do dnia 31 grudnia 2029 r. Komisja dokona oceny niniejszej dyrektywy oraz dyrektywy 1999/31/WE. Ocena obejmuje między innymi:

- a) skuteczność odpowiedzialności finansowej i organizacyjnej systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wyrobów włókienniczych, wyrobów zawierających materiały włókiennicze i wyrobów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, ustanowionych na podstawie niniejszej dyrektywy, jeżeli chodzi o pokrywanie kosztów wynikających ze stosowania wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, w tym ocenę możliwości wymagania wkładu finansowego od podmiotów zajmujących się przygotowaniem do ponownego użycia do celów komercyjnych, w szczególności od większych podmiotów;
- b) możliwość wyznaczenia celów w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów z wyrobów włókienniczych, ich zbierania, przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu;
- c) możliwość wprowadzenia uprzedniego sortowania zmieszanych odpadów komunalnych w celu zapobiegania powstawaniu odpadów, które mogą być odzyskiwane do celów przygotowania do ponownego użycia lub do celów recyklingu, a nie przeznaczone do spalania lub składowania.

Komisja przedstawia sprawozdanie z głównych wniosków z tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W stosownym przypadku Komisja dołącza do sprawozdania wnioski ustawodawczy.”;

14) tekst załącznika do niniejszej dyrektywy dodaje się jako załącznik IVc.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 17 czerwca 2027 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 10 września 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK IVC

**WYROBY OBJĘTE ZAKRESEM ROZSZERZONEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI PRODUCENTA W ODNIESIENIU
DO NIEKTÓRYCH WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH, WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH MATERIAŁY
WŁÓKIENNICZE ORAZ WYROBÓW OBUWNICZYCH**

Część I

Wyroby włókiennicze oraz artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe z materiałów włókienniczych do użytku w gospodarstwach domowych lub innego wykorzystania, w przypadku gdy takie wyroby są podobne pod względem charakteru i składu do wyrobów przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych, które wchodzą w zakres stosowania art. 22a

Kod CN	Opis
61 – wszystkie kody wymienione w rozdziale	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, dziane
62 – wszystkie kody wymienione w rozdziale	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, niedziane
6301	Koce i pledy (z wyjątkiem 6301 10 00)
6302	Bielizna pościelowa, bielizna stołowa, bielizna toaletowa i bielizna kuchenna
6303	Firanki, zasłony (włącznie z draperiami) i wewnętrzne rolety; lambrekiny zasłonowe lub łózkowe
6304	Pozostałe artykuły wyposażenia wnętrz, z wyłączeniem tych objętych pozycją 9404
6309	Odzież używana i pozostałe artykuły używane
6504	Kapelusze i pozostałe nakrycia głowy, plecione lub wykonane przez łączenie pasków z dowolnego materiału, nawet z podszewką lub przybraniem
6505	Kapelusze i pozostałe nakrycia głowy, dziane lub wykonane z koronki, filcu lub innych materiałów włókienniczych, w kawałku (ale nie z pasków), nawet z podszewką lub przybraniem; siatki na włosy z dowolnego materiału, nawet z podszewką lub przybraniem

Część II

Obuwie oraz artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe do użytku w gospodarstwach domowych lub innego wykorzystania, w przypadku gdy takie wyroby są podobne pod względem charakteru i składu do wyrobów przeznaczonych do użytku w gospodarstwach domowych, których główny skład nie zawiera materiału włókienniczego, które wchodzą w zakres stosowania art. 22a.

Kod CN	Opis
4203	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, ze skóry wyprawionej lub skóry wtórnej (z wyłączeniem obuwia i nakryć głowy i ich części oraz towarów objętych działem 95, np. ochraniaczy na golenie, masek do szermierki)
6401	Obuwie nieprzemakalne z podeszwami i cholewkami, z gumy lub tworzyw sztucznych, które nie są przymocowane do podeszwy ani złączone z nią za pomocą szycia, nitowania, gwoździ, wkrętów, kołków lub podobnymi sposobami

Kod CN	Opis
6402	Pozostałe obuwie z podeszwami i cholewkami, z gumy lub tworzyw sztucznych
6403	Obuwie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych, skóry wyprawionej lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej
6404	Obuwie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych, skóry wyprawionej lub skóry wtórnej i cholewkami z materiałów włókienniczych
6405	Pozostałe obuwie”